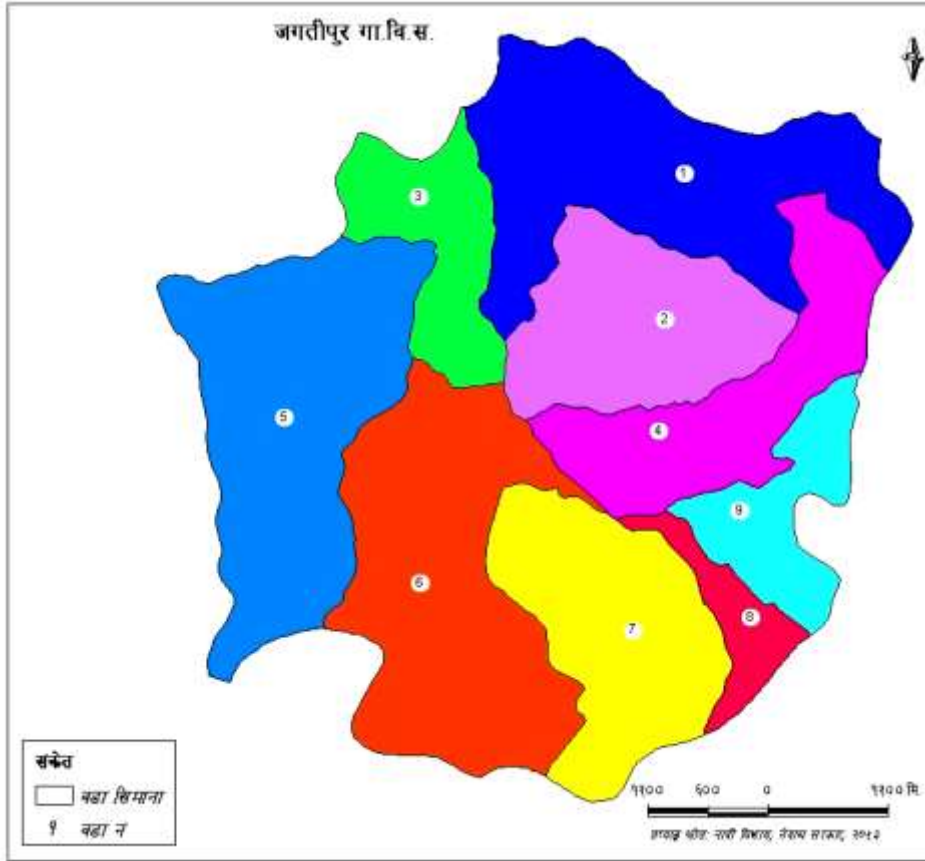

“व्यवसायिक कृषि, सामाजिक, आर्थिक, पर्यटकिय र भौतिक पूर्वाधार,
भेदभाव रहित सुशासन जगतिपुर गाविसको मूल आधार”

गाउँ विकास आवधिक योजना

(२०६९/२०७०-२०७१/२०७२)

जगतिपुर गाँउ विकास समिति

जाजरकोट

श्रावण २०६९

सहकार्य एवं सहजिकरण :

जिल्ला विकास समिति
जाजरकोट

जगतिपुर गाउँ
विकास समिति,
जाजरकोट

लिङ्ग/हेल्भेटास स्वीस
इन्टरकोअपरेसन नेपाल
जाजरकोट

पहाडी क्षेत्र विकास
अभियान(HRDC),
जाजरकोट

बिषय सुची

बिषय सुची	१
शुभकामना	२
प्रकाशकीय	३
१. परिचय	३
१.१ पृष्ठभूमी	३
१.२ जगतिपुर गा.वि.स.को संक्षिप्त परिचय	४
१.३. आवधिक गाउं विकास योजना तर्जुमाको उद्देश्य र विधि	४
१.४. गाउं विकास आवधिक योजना तर्जुमाको सिमा :	४
२. गाउं विकासका समस्या, अवसरहरु र चुनौतिहरु	५
३. गाउं विकासका रणनीतिहरु :	६
४. दिर्घकालिन सोच, विशिष्ट उद्देश्य, विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु	९
४.१. दिर्घकालिन सोच	९
४.२. मुख्य उद्देश्य :	९
४.३. विशिष्ट उद्देश्यहरु :	९
४.४. विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु	१०
५. प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र र मुख्य कृयाकलापहरु	१७
५.१. प्राथमिकता प्राप्त विषयगत क्षेत्र र प्रमुख कृयाकलापहरु	१७
५.२. जलवायु तथा वातावरण	२३
५.३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण एवं बाल विकास	२३
६. कार्यक्रमको वित्तिय श्रोत प्रक्षेपण	२४
७. गाविसको आन्तरिक श्रोत/राजश्व वृद्धिका सम्भावना तथा क्षेत्रहरु :	२४
८. आवधिक योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	२४
८.१. लेखापरिक्षण	२५
८.२. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	२५
९. जिल्लाको आवधिक योजना, त्रिवर्षीय अन्तरिम योजना र सहश्राव्दी लक्ष्यमा योगदान	२५
१०. जोखिम पक्ष र त्यसको न्यूनिकरण:	२६
अनुसूचि:	
अनुसूचि १ : गाविसमा काम गरिरहेका विकास साभेदार निकायहरुको विवरण	२७
अनुसूची २ : गाविसको संक्षिप्त पार्श्वचित्र	२८
अनुसूचि ३: गाविसको श्रोत नक्सा	३७
अनुसूचि ४ : सहभागीहरुको उपस्थिति र प्रतिबद्धता	३८
अनुसूचि ५ : गा.वि.स.को संगठन संरचना र संस्थागत सम्वन्ध	३९

नेपाल सरकार
संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, जाजरकोट

फोटो

शुभकामना

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ र नियमावली २०५६ ले प्रदान गरेको अधिकारको क्षेत्र भित्र रही स्थानीय निकायले प्रभावकारी सेवा प्रवाहको लागि योजनावद्ध विकास गर्नुपर्ने मान्यताको आधारमा गाउँ विकास समिति जगतिपुर जाजरकोटले “व्यवसायिक कृषि, सामाजिक, आर्थिक, पर्यटकिय र भौतिक पूर्वाधार, भेदभाव रहित र सुशासनयुक्त जगतिपुर गाविसको मूल आधार” भन्ने नाराका साथ गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमा गरेकोमा खुशी व्यक्त गर्दै यस आवधिक योजनाले जगतिपुर गा.वि.स.को समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याउन सकोस भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै यस कार्यमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउने सम्पूर्ण महानुभाव एवं संघ-संस्थाहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद !

.....
(चक्रवहादुर वि.सी.)
स्थानीय विकास अधिकारी
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय
जाजरकोट
मिति :

नेपाल सरकार
संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय

फोटो

प्रकाशकीय

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन एवं नियमावली अनुरूप विकेन्द्रीकृत शासन व्यवस्थामा हरेक गा.वि.स.ले गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने हुन्छ। गाउँ विकासको दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य र रणनीति तय गर्दै स्थानीय साधन र श्रोतहरूको अधिकतम परिचालन गरि गाउँ विकास आवधिक योजनाले समग्र विकासमा सहयोग पुर्याउने कुरा निश्चित छ। गाउँ विकास आवधिक योजनाले समावेशी र सहभागितात्मक प्रकृयाबाट यस गा.वि.स.का समुदायहरूको आधारभूत आवश्यकताहरू परिपूर्ती गर्दै जाने विश्वास समेत लिईएको छ।

यस योजना निर्माणमा सहयोग पुर्याउने जिल्ला विकास समिति, जगतिपुर गाउँ विकास समिति, लिङ्ग/हेल्भेटास स्वीस इन्टरकोअपरेसन नेपाल, सहजिकरणमा सहयोग गर्ने पहाडी क्षेत्र विकास अभियान जाजरकोट, सहजकर्ता र अन्य संस्थाहरूको सामूहिक प्रयासमा यो “जगतिपुर ” गाउँ विकास आवधिक योजना तयार पारिएको छ। यस कार्यमा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सहयोग गर्ने सम्पूर्ण संस्था, व्यक्ति र जगतिपुर गाउँ विकास समितिका पदाधिकारीहरू, राजनीतिक दल, समाजसेवी, नागरिक समाज एवं समुदायलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। साथै यस आवधिक योजनाले निर्दृष्ट गरेका कृयाकलापहरू कार्यान्वयनमा जिल्लामा कार्यरत सम्पूर्ण सरकारी, गैरसरकारी एवं अन्य विकास साभेदार संस्थाहरू र गा.वि.स.स्थित सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू तथा राजनीतिक दलहरूबाट पूर्ण सहयोगको अपेक्षा राख्दै यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा गाउँ विकास समितिको तर्फबाट प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु।

धन्यवाद !

.....
(प्रेम बहादुर वि.सी)

गा.वि.स. सचिव

गाउँ विकास समितिको कार्यालय

जगतिपुर , जाजरकोट

मिति :

१. परिचय

१.१ पृष्ठभूमी

वि.सं. २०१३ सालदेखि नेपालमा योजनाबद्ध रूपले विकासको थालनी भएतापनि स्थानीय निकायको अग्रसरतामा दीर्घकालीन सोच बनाएर योजनाबद्ध विकासको अभ्यास गर्ने परिपाटीले मूर्त रूप लिन सकेको देखिदैन । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र नियमावली, २०५६ लागू भएपछि स्थानीय निकायहरूमा विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यको उत्तरदायित्व र जिम्मेवारी बहन गर्नु पर्ने हुन्छ । उक्त ऐन र नियमावली अनुसार प्रत्येक गाविसले आफ्नो गाविस क्षेत्रको विकासका लागि आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ । हालै मात्र स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट थालनी गरिएको न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनमा आवधिक योजना तर्जुमा गरी वार्षिक योजना तयार गरिएको कार्यलाई कार्यसम्पादनको सूचकको रूपमा राखिएको छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा ४३ (१) बमोजिम हरेक गाउँ विकास समितिले आफ्नो आवधिक योजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्नु पर्ने स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ ।

१.२ जगतिपुर गा.वि.स.को संक्षिप्त परिचय

जाजरकोट जिल्लामा रहेका ३० वटा गा.वि.स.हरू मध्ये जगतिपुर पनि एक हो । ऐतिहासिक दृष्टिले जगतिपुर को आफ्नो विशेषता रहेको छ । यो गाविस जिल्लाको सदरमुकामसँग जोडिएको गाविस हो । पहिला चौबिसे राजाहरूले राज्यगरेको यस क्षेत्रमा ऐतिहासिक महत्वका मठ मन्दिरहरू समेत जगतिपुरमा अहिलेपनि देख्न सकिन्छ । यस गा.वि.स.को पूर्वमा खलंगा, पश्चिममा भुर, उत्तरमा पुन्मा गाविस, दक्षिणमा रुकुम र सल्यान जिल्लासँग जोडिएको छ । कूल जनसंख्या ६०६३, घरधुरी १०७३ रहेको यस गाविसमा क्षेत्री, ठकुरी, जनजाती, दलित, ब्राम्हण तथा अन्य जातजातको बसोवास रहेको छ । यस गाविसको ८१.२ प्रतिशत मानिसहरू कृषि पेशामा संलग्न छन् । ८५.३४ बर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको जगतिपुर गाविस हावापानीको दृष्टिकोणले मानव अनुकूल देखिन्छ । यस गाविसको वार्षिक औषत तापक्रम २५°C देखि ३५°C सम्म रहेको छ । माटोको वनावट र उर्वराशक्ति हेर्दा यस गाविसमा कालो र बलौटे माटो पाइने हुदाँ कृषिको लागि ज्यादै उपयुक्त देखिन्छ । प्राकृतिक श्रोतले सम्पन्न यस गाविसमा भेरी नदी, खोदाखोला, ईबरगारखोला, बेलगारखोला, बंगेखोला, अन्य नदीनालाहरू तथा प्रशस्त मात्रामा वनजंगल रहेको छ ।

१.३. आवधिक गाउँ विकास योजना तर्जुमाको उद्देश्य र विधि

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र नियमावली २०५६ ले निर्दृष्ट गरे अनुसार यो आवधिक योजना तयार गर्नुको मुख्य उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् :

- १) सम्बन्धित गाविसहरूलाई पारदर्शी, समावेशीमूलक र परिणाममुखी आवधिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग ।
- २) स्थानीय स्तरमा विकास र निर्माण सम्बन्धी निकाय/संस्थाहरूबीच समन्वय तथा सहकार्यको प्रवर्धन गर्न गाविसलाई सहयोग ।
- ३) विकास र निर्माणमा प्राप्त साधन र श्रोतको अधिकतम उपयोग तथा थप श्रोत र साधनहरूको खोजीमा गाविसको अग्रसरता ।

आवधिक गाउँ विकास योजनाको तयारी विधि :

गाउँ विकास आवधिक योजनाको निर्माण ३ चरणमा हुने गर्दछ । **तयारी चरण** अन्तर्गत सरोकारवाला विच सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने विषयमा छलफल, सहजकर्ताको छनौट एवं प्रशिक्षण, गा.वि.स.हरूको छनौट, सरोकारवालाहरू विच समझदारी पत्र निर्माण गरिन्छ । **विकास चरणमा** समावेशी योजना तर्जुमा समिति गठन तथा समितिलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम, आधारभूत सूचनाहरू संकलन, विश्लेषण, आवश्यकता र अवसरहरू पहिचान एवं प्राथमिकता निर्धारण गरि सांकेतिक योजना छनौट गरि दस्तावेजको तयार गरिन्छ । **कार्यान्वयन चरणमा** यस दस्तावेजलाई गा.वि.स. परिषदबाट अनुमोदन गरि कार्यान्वयन गरिन्छ । योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रकृत्यालाई विशेष जोड दिइन्छ ।

१.४. गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमाको सिमा :

गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमाका सिमाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् :

- गा.वि.स.को आवधिक योजना निर्माण गर्ने प्रकृत्यामा केहि सरोकारवालाहरुको उपस्थिति नभएको हुदा कतिपय कृत्याकलापहरुमा प्राप्त दोश्रो सूचनाको आधारमा उल्लेख गरिएको छ ।
- गाविसमा कार्यरत सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको कार्यशाला गोष्ठीमा प्रतिनिधिहरुको उपस्थिति नभएको हुदा कार्यक्रम तथा आयोजनाको लगानी गर्ने वा कार्यान्वयन निकायको रुपमा छुट हुन सक्दछ ।
- आवधिक योजनामा साधन र श्रोतको लेखाजोखा गर्दा गा.वि.स.वाहेक अन्य निकायहरुको श्रोतको प्रक्षेपण यकिन हुन नसकेकोले अनुमानित बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- प्रकृत्यागत रुपमा योजना निर्माण गर्नु पर्ने भएकोले कतिपय सूचनाहरु प्राप्त हुन नसकेकोले विगतका सूचनालाई आधार मानी योजनाहरुको छनौट गरिएको छ ।
- गाविसको क्षमता भन्दा बाहिरको जिल्ला स्तरीय वा केन्द्रीय तवरको संयोजन तथा लगानीबाट कार्यान्वयन हुने योजनाहरुको बजेट आवधिक योजनाको बजेट विवरणमा समावेश गरिएको छैन ।

२. गाउँ विकासका समस्या, अवसरहरु र चुनौतिहरु

गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमाका समस्या, अवसर र चुनौतिहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् :

क्र.स.	विषयगत क्षेत्रहरु	मुख्य समस्याहरु	अवसरहरु	चुनौतिहरु
१.	आर्थिक विकास			
१.१	कृषि	<ul style="list-style-type: none"> - सिंचाईको अभाव - गुणस्तरिय विउविजनको अभाव एवं स्थानीय विउको संरक्षण नहुनु (मल, विउ, विषादीको समयमा उपलब्धता नहुनु) - कृषिमा आधुनिककरण तालिम, उन्नत प्रविधिको अभाव - उन्नत जातका पशुपाल र प्रर्याप्त चरण एवं पोषणको अभाव - कृषि तथा गैहृकृषि उपजहरुको बजार व्यवस्थापनको अभाव - गोठेमल सुधार तथा जैविक विषादी तालिम तथा प्रविधिको कमी 	<ul style="list-style-type: none"> - पानीका श्रोतहरुको उपलब्धता - स्थानीय एग्रीभेटहरु संचालन - कृषि क्षेत्रको विकासमा विभिन्न संघ संस्था एवं स्थानीय निकायहरुको जोड एवं लगानीमा वृद्धि - उन्नत जातका घांसहरु प्रवर्द्धन गर्न सकिने - सामुदायिक वन क्षेत्र विकास तथा संरक्षण गर्न सकिने - कृषि प्रसार सेवाहरुलाई विस्तार गर्न सकिने संयन्त्रहरु भएको - बजारमुखी उत्पादनमा कृषकहरुको अग्रसरता बढाउन सकिने - प्राङ्गारिक उत्पादनमा जोड दिन सकिने - कृषि उपजहरुको लागि बजार संजालको विकास गर्न सकिने 	<ul style="list-style-type: none"> - जलवायु परिवर्तनको असर - ठूला सिंचाई आयोजनाहरु कार्यान्वयन श्रोतको कमी - कृषिमा एकिकृत अनुदान नीतिको अभाव - मौसमी बसाईसराई - नियमित यातायात संचालन कमी - राजनीतिक अस्थिरता
१.२	गैहृकृषिमा आधारित (सिप तथा रोजगारी)	<ul style="list-style-type: none"> - दक्ष जनशक्तिको अभाव - वेरोजगारी, घरेलु उद्योगको स्थापना हुन नसक्नु - पर्यटकीय स्थलहरुको संरक्षण व्यवस्थापन र प्रचारप्रसारको कमी 	<ul style="list-style-type: none"> - युवा स्वरोजगार कोष कार्यान्वयन - दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा सहयोग गर्ने संघ संस्थाहरुको क्रियाशिलता - स्थानीय कृषि तथा गैरकृषि जन्य कच्चा पदार्थहरुको प्रर्याप्त उपलब्धता - ग्रामिण पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्न सकिने 	<ul style="list-style-type: none"> - लगानीको अभाव - सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूती हुन नसक्नु - राजनीतिक अस्थिरता - नियमित यातायात संचालन नहुनु
१.३	वन तथा	<ul style="list-style-type: none"> - वातावरण संरक्षणका 	<ul style="list-style-type: none"> - वन विकास कार्यक्रम प्रति संघ- संस्था 	<ul style="list-style-type: none"> - नीतिगत

क. स.	विषयगत क्षेत्रहरु	मुख्य समस्याहरु	अवसरहरु	चुनौतिहरु
	वातावरण	<ul style="list-style-type: none"> कृयाकलापहरुको कमी (वृक्षा रोपण, भूक्षय, आगजनी) वन क्षेत्रको संरक्षण एवं सम्बर्द्धनमा कमी (जस्तै: सरकारी वन सामुदायिक वनको रुपमा विकास नहुनु) वन तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावारको दिगो संकलन, संरक्षण र वजार व्यवस्थापनको अभाव जथाभावी वन फडानी 	<ul style="list-style-type: none"> तथा स्थानीय निकायहरुको क्रियाशिलता सरकारी वनलाई सामुदायिक वनमा हस्तान्तरण गर्न सकिने वजार सूचना प्रवाहमा स्थानीय संचार माध्यमसंग सहकार्य गर्न सकिने सम्भावना व्यक्तिगत एवं सामुदायिक नर्सरीहरु प्रवर्द्धन गर्न सकिने मटेला वजारलाई जडिवुटी संकलन गर्ने प्रमुख केन्द्रको रुपमा विकास गर्न सकिने 	<ul style="list-style-type: none"> पारदर्शिता एवं कार्यान्वयनको अभाव वन क्षेत्रको अतिक्रमण डुढेलो माउवोटको संरक्षण नहुनु लोपउन्मुख वनपैदावारको संरक्षण नहुनु
२.	सामाजिक विकास			
२.१	शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> गुणस्तरिय शिक्षाको कमी पुस्तकालय, शैक्षिक सामग्री र विज्ञान प्रयोगशालाको कमी कक्षाकोठा, स्वच्छ खानेपानी तथा शौचालयको कमी विषयगत योग्य शिक्षकको कमी 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षाको नीतिमा अनुगमन संयन्त्रको व्यवस्था असल शासन क्वलहरुको प्रवर्द्धन शिक्षा क्षेत्रको लगानीमा वृद्धि 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा नीती कार्यान्वयनमा राजनीतिक हस्तक्षेप
२.२	स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुको कमी, भौतिक पूर्वाधारहरु कमी र उपकरणहरुको अपर्याप्तता, गुणस्तरिय र पर्याप्त औषधी र सामग्रीहरुको अभाव राष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रमहरु (भिटामिन ए, पोलियो, हेपाटाइटिस वी र अन्य खोपहरु)को प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमी सरोकारवाला निकायको समन्वयमा कमी 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानीमा वृद्धि स्थानीय संचार माध्यमको सहकार्यमा सचेतनामूलक कार्यहरु गर्न सकिने स्वास्थ्यकर्मीहरुको संख्या र क्षमतामा वृद्धि गर्न सकिने स्वास्थ्य क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाहरुको वृद्धि 	<ul style="list-style-type: none"> रोगको महामारी दक्ष स्वास्थ्यकर्मी सुगम क्षेत्रमा केन्द्रित
२.३	दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध	<ul style="list-style-type: none"> दलित र गैरदलित तथा दलित दलित विच जातिय विभेद, दलित महिला फरक क्षमता(अपाङ्ग), असहाय र वृद्ध, ढुन्ड पिडित केन्द्रित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमी प्रजनन स्वास्थ्य, छाउपडि तथा पाठेघर खस्ने समस्या बाल मैत्री सु-शासन 	<ul style="list-style-type: none"> गाउँ विकास अनुदान कार्यविधि २०६७ लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण नीति बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको लक्षित वर्ग केन्द्रित कार्यक्रमहरु 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहमा नीतिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमनको अभाव स्थानीय स्तरमा कार्यरत सरोकारवालाहरुको नीतिगत जवाफदेहिता सचिवहरुको

क्र. स.	विषयगत क्षेत्रहरु	मुख्य समस्याहरु	अवसरहरु	चुनौतिहरु
		कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनको कमी, पञ्जिकरण कार्यको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमी, स्थानीय तहमा नीतिहरुको वारेमा अनविज्ञता		कार्यवोभ - राजनीतिक हस्तक्षेप
२.४	सामुदायिक पूर्वाधार	- सामुदायिक भवन (जस्तै: सामुदायिक संस्था, वन उपभोक्ता, महिला समुह, आमा समुह, सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, नागरिक सचेतना केन्द्र, संकलन केन्द्र, पुर्नस्थापना केन्द्र, वृद्धाआश्रम, प्रतिक्षालय आदि) हरुको निर्माण नहुनु	- विभिन्न संघ संस्था तथा निकायहरुको लगानीमा वृद्धि - सामाजिक पूँजको निर्माण (वचत तथा क्षमता अभिवृद्धि) - गाविसमा अनुदान रकममा वृद्धि	- स्थानीय श्रोतहरु पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा वढी केन्द्रित
३.	जलश्रोत विकास तथा विद्युतिकरण			
३.१	जलश्रोत विकास	- सुरक्षित खानेपानीको अभाव, खानेपानी योजनाको मर्मत सम्भार नभएको, मूल संरक्षणको अभाव, सार्वजनिक शौचालयको अभाव तथा व्यक्तिगत शौचालयको कमी, सरसफाई सम्बन्धी चेतनामूलक कृयाकलापहरुको कमी - सिंचाई योजनाहरुको मर्मत सम्भारको कमी - सिंचाई सुविधाको अप्रयाप्त	- पानीका श्रोतहरुको उपलब्धता - सानो मर्मत सम्भारले धेरै लाभ दिन सक्ने - स्थानीय श्रोत साधनहरुको उपयोग गर्न सकिने - ठूलो सिंचाईका लागि केन्द्रिय योजनाको लागि पहल गर्न सकिने - स्थानीय संघ संस्था तथा संचार माध्यमहरुसंग सहकार्य गर्न सकिने	- जलवायु परिवर्तन - राजनीतिक अस्थिरताले निर्धारित समय भित्र कार्यक्रमको कार्यान्वयन
३.२	विद्युत	- विद्युत सुविधा उपलब्ध नभएको	- नविकरणिय उर्जा विस्तारको सम्भावना (अनुदान नीति) - लघु जलविद्युतको सम्भावना - राष्ट्रिय विद्युत प्रसारण लाईनको विस्तार	- जलवायु परिवर्तन - ठूलो आयोजनाको लागि श्रोत
३.३	सूचना एवं संचार	- फोनको सुविधा नभएको तथा अप्रयाप्तता (मौसममा/सोलारमा निर्भर) - राष्ट्रिय पत्रपत्रिकाहरुमा पहुंच नभएको तथा स्थानीय पत्रपत्रिकाहरु प्रकाशनको अभाव - इमेल इन्टरनेटहरुको सेवा सुविधा नभएको	- निजी क्षेत्रका सेवा प्रदायकहरुबाट सेवा विस्तार	- विद्युत आपूर्ती - यातायात
४.	यातायात पूर्वाधार			
४.१	सडक तथा भोपु	- स्थानीय सडकहरुको (कृषि सडक तथा जिल्ला संजाल सडक) विस्तार तथा मर्मत सम्भारमा कमी	- सरकारी तथा अन्य दातृ निकायहरुको लगानीका लागि प्रथामिकता क्षेत्र - स्थानीय श्रोत साधनहरुको उपयोग गर्न सकिने	- राजनीतिक दबाव - बदलिदो राजनीतिक परिवेशमा दातृ

क. स.	विषयगत क्षेत्रहरू	मुख्य समस्याहरू	अवसरहरू	चुनौतिहरू
		- घोडेटो गोरेटो बाटोको सुधार नभएको - भोलेङ्गे पुलको निर्माण तथा मर्मत सम्भारमा कमी		निकायहरूको प्रथमिकता क्षेत्रमा परिवर्तन
	सु-शासन तथा अन्य			
५.१	सु-शासन	- विषयगत/क्षेत्रगत नीति तथा योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमी, योजनाहरूको प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने अभ्यासमा कमी, योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया समावेशी, पारदर्शितामा कमी, समुदायको सूचनाको पहुँचमा कमी - गाविसमा क्षमता विकासका कृयाकलापहरूको कमी, योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा सरोकारवालाहरू विच समन्वय र सहकार्यको कमी	- विषयगत/क्षेत्रगत नीति तथा योजनाहरू अवलम्बन गर्न सकिने - आवधिक योजनाको माध्यमबाट एकिकृत रुपमा विकास साभेदारहरूसंग सहकार्य गर्न सकिने - सामाजिक परिचालकहरूको क्षमता अभिवृद्धि र एकिकृत रुपमा परिचालन गर्न सकिने - स्थानीय संजाल, क्लव तथा संचार माध्यमहरूसंग सहकार्य गर्न सकिने	- विभिन्न संघ संस्थाहरूको आ-आफ्नो नीति र कार्यशैली - राजनीतिक अस्थिरता तथा दबाव
५.२	अन्य	- बायु ऊर्जा	- प्राचिनकालमा सञ्चालनमा रहेको	- कुनै क्षेत्रबाट संरक्षक, अध्ययन र अनुसन्धान नभएको ।

३. गाउँ विकासका रणनीतिहरू :

गाउँ विकास समितिले गाउँको समग्र विकासका लागि निम्न उल्लेखित रणनीतिहरू अवलम्बन गर्ने छ ।

- क) कृषि, गैरकृषि, पशु विकास र वन क्षेत्रमा लगानी वृद्धि गरि स्वरोजगारको वातावरण सृजनामा जोड दिईने छ ।
- ख) सार्वजनिक निजी साभेदारीको नीति अवलम्बन गर्दै बजारमुखी उत्पादनलाई प्रोत्साहान गरिने छ ।
- ग) शिक्षा, स्वास्थ्यको पहुँचमा वृद्धि गरि लक्षित समुदायको जीवनस्तरमा सुधार ल्याईने छ ।
- घ) दलित, महिला, बालबालिका, असहाय, अपाङ्ग र वृद्धहरू केन्द्रित विशेष कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रुपमा संचालनमा जोड दिईने छ ।
- ङ) सामुदायिक पूर्वाधारहरूको निर्माण तथा संरक्षण गर्दै समुदायको आधारभूत सुविधा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध गराउन जोड दिईने छ ।
- च) सिंचाई, खानेपानी र विद्युतका लागि पानीका वैकल्पिक श्रोतहरू पहिचान गरि प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिईने छ ।
- छ) सूचनाको हक र पहुँचमा वृद्धि गर्न सार्वजनिक निजी क्षेत्रसंग समन्वय गरिने छ ।
- ज) यातायात सुविधालाई सर्वसूलभ बनाउन प्राप्त साधन र श्रोतको परिचालन गर्दै स्थानीय सडक निर्माण, मर्मत सम्भार र भोलेङ्गे पुल निर्माण जस्ता कार्यमा जनसहभागिता परिचालन गरिनेछ ।

- भ) गाविसको समग्र सु-शासनको लागि पारदर्शीता र जवाफदेहिता सहितको समावेशी विकासको आधार सुनिश्चित गर्न लक्षित वर्गको लैंगिक समानता र अर्थपूर्ण सहभागितामा जोड दिईने छ ।
- ब) लक्षित वर्ग केन्द्रित स्थानीय स्रोतको परिचालन र प्रभावकरी कार्यान्वयनमा जोड दिईने छ ।

४. दिर्घकालिन सोच, विशिष्ट उद्देश्य, विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु

४.१. दिर्घकालिन सोच

“व्यवसायिक कृषि, सामाजिक, आर्थिक, पर्यटकिय र भौतिक पूर्वाधार, भेदभाव रहित र सुशासनयुक्त जगपुर गाविसको मूल आधार”

४.२. मुख्य उद्देश्य :

समुदायको जीवनस्तरमा सुधार ल्याई आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा सशक्त बनाउने ।

४.३. विशिष्ट उद्देश्यहरु :

- क) कृषि, पशु, वन तथा घरेलु उद्योगको विकासबाट स्वरोजगार सृजना गरि लक्षित समुदायको आम्दानीमा वृद्धि गराउने ।
- ख) गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक पूर्वाधार सहितका कार्यक्रमहरुबाट लक्षित वर्गको वर्तमान सामाजिक अवस्थामा सुधार ल्याउने ।
- ग) स्थानीय साधन र श्रोतहरु परिचालन गरि खानेपानी तथा सरसफाई, सिंचाई, विद्युत जस्ता सेवाहरुको पहुंचमा वृद्धि गराउने ।
- घ) साधन र श्रोतको परिचालन गरि स्थानीय सडक सञ्जाल निर्माण तथा विस्तार गर्दै यातायातको पहुंचमा वृद्धि गराउने ।
- ड) सामाजिक समावेशीकरण, लैंगिक समानता, जवाफदेहिता तथा पारदर्शीता सहितको सु-शासन सुनिश्चित गराउने ।

४.४. विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्त्याई	जेखिमपक्ष
१. आर्थिक विकासका क्षेत्र				
उद्देश्य : कृषि, पशु, वन तथा घरेलु उद्योगको विकासबाट स्वरोजगार सृजना गरि लक्षित समुदायको आम्दानीमा वृद्धि गराउने ।				
१.१. कृषिमा आधारित				
यस गाविसका सम्पूर्ण कृषकहरु कृषिमा आत्मनिर्भर रहने छन् ।				
नगदे वाली प्रवर्द्धन (ताजा तरकारी, केराउको वीउ, बदाम खेती, अदुवा र लहसुन वालीहरु)	३३० घरधुरी तरकारी ३६ टन नगदेवाली २२ टन तेलवाली २७ टन	बजारमुखि ताजा तरकारी, केराउको वीउ, बदाम खेती, अदुवा र लहसुन उत्पादन ब्यवसायमा थप ४२१ घरधुरी संलग्न भएका हुनेछन् । उत्पादनमा १५ प्रतिशतले वृद्धि भएको हुनेछ । तरकारी ४१ टन नगदेवाली २५ टन तेलवाली ३१ टन	समिति गठन भई सवै सहमतमा निर्णय भएको रजिष्टर र प्रगति प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> ● राजनीतिक अस्थिरता ● बदलिदो परिस्थितिमा प्राथमिकता परिवर्तन ● जलवायु परिवर्तन ● श्रोतको उपलब्धता ● मौसमी बसाईसराई ● रोगकिराको महामारी
खाद्यन्न वाली	६२५ घरधुरी मकै ४०० टन धान २५० टन गहुँ २०० टन कोदो १५० टन	थप ४४८ घधुमा उन्नत जातको खाद्यन्न वालीहरु प्रवर्द्धन भई उत्पादनमा २० प्रतिशतले वृद्धि भएको हुनेछ । मकै ४८० टन धान ३०० टन गहुँ २४० टन कोदो १८० टन		
फलफूल	३२२घरधुरी सुन्तला ५२ टन आगती ७ टन केरा ११४ टन	थप १०० घरधुरीले ब्यवसायिक फलफूल खेती (कम्तिमा १५ बोट प्रति घरधुरी) गरेका हुनेछन् । उत्पादनमा १५ प्रतिशतले वृद्धि भएको हुनेछ । सुन्तला ६० टन आगती ८ टन केरा १३१ टन		
पशु/पंक्षी पालन	१००२ घरधुरी (परम्परागत)	२० घधुले ब्यवसायिक रुपमा उन्नत जातका पशु/पंक्षी पालन गरेका हुनेछन् ।	जि.पशु सेवा का.,संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	

विषयगत क्षेत्र	वर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्त्याई	जेखिमपक्ष
कृषि प्रसार सेवा	९७५ घरधुरी	९३० घघुले ४ जना स्थानीय श्रोत व्यक्तिहरुबाट नियमित रुपमा कृषि प्रसार सेवा प्राप्त गरेका हुनेछन् ।	जि.कृषि विकास का., जि.पशु सेवा का., श्रोत व्यक्तिहरुको प्रतिवेदन	
स्थानीय श्रोत व्यक्ति/सामाजिक परिचालक विकास एवं परिचालन	८ जना (श्रोत व्यक्ति, सा.प.१०)			
कृषि तथा गैह्कृषि उपजको बजार व्यवस्थापन एवं सूचनाको पहुँच	६१५ घरधुरी	१ वटा कृषि तथा वन उपज संकलन केन्द्रमा थप २३० जना कृषकहरुले नियमित रुपमा कृषि तथा गैह्कृषि उपजहरु विक्री गरेका हुनेछन् ।	संकलन केन्द्र र त्यसमा भएको रेकर्ड	
कृषि तथा गैह्कृषि क्षेत्रमा कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि र उत्पादन एवं व्यवसायिक योजना	३४५ घरधुरी	४५२ जना कृषकहरुले कृषि, पशु तथा गैह्कृषि उपजहरुको व्यवसायिक योजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गरेका हुनेछन् ।	व्यसायिक योजना, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	
कृषि तथा पशु पालन सामाग्रीहरुको पहुँच (मल, विउ, विषादी, औजार, औषधी)	३५० घरधुरी	२ वटा एग्रोभेटबाट थप ३५० जना कृषकहरुले नियमित रुपमा गुणस्तरिय सेवाहरु प्राप्त गरेका हुनेछन् ।	एग्रोभेट/रेकर्ड	
गोठ सुधार, कम्पोष्ट तथा जैविक विषादी	३३० घरधुरी	थप ३३० घघुमा गोठ सुधार, कम्पोष्ट तथा जैविक विषादी प्रवर्द्धन भएको हुनेछ ।	संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	
कृषि तथा अन्य सहकारी प्रवर्द्धन	५ वटा (६१५ घघु)	थप १ वटा कृषि सहकारी गठन सहित ६ वटा सहकारीहरुमा थप २१० घघुहरु आवद्ध भएका हुनेछन् ।	सहकारी र रेकर्डहरु	
१.२. गैह्कृषिमा आधारित सिप एवं रोजगार				
परम्परागत सिप (आरन, गहना, जुत्ता बनाउने)	२०	परम्परागत सिपको संरक्षण १५ जनाले रोजगारमूलक सिप विकास तालिम प्राप्त गरि मासिक रु. ३ हजार थप आमदानी गरेका हुनेछन् ।	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> राजनीतिक अस्थिरता वदलिदो परिस्थितिमा प्राथमिकता परिवर्तन श्रोतको उपलब्धता
सिप विकास (इलेक्टिसियन, प्लम्बर, सिकर्मी, डकर्मी, सिलाईकटाई, सुधारिएको चुलो, कुक)	११ जना			
घरेलु तथा लघु उद्यम	१० जना	१ वटा वेल र कागतीको जुस बनाउने उद्योगको संभाव्यता अध्ययन भएको हुनेछ ।		
ग्रामिण प्रर्यटन/पार्क/धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका मठ मन्दिरहरु	१ वटा	३ वटा धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका मठ मन्दिरहरुको संरक्षण भएको हुनेछ ।	गाविसको रेकर्ड	
वनजन्य उद्योगहरु		वनजन्य उद्योगको संभाव्यता अध्ययन भएको हुनेछ ।	जिल्ला वन कार्यालय, संघसंस्था	
१.३. वन तथा वातावरण				

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्त्याई	जेखिमपक्ष
वन क्षेत्र विकास (सामुदायिक, कबुलियती वन)	९ वटा	९ वटा सामुदायिक /कबुलियति वनहरुको संरक्षणका साथै ८ हेक्टर क्षेत्रफलमा वृक्षारोपण र ५ ठाउँमा भुक्षय संरक्षणका कार्यहरु भएका हुनेछन ।	जिल्ला वन कार्यालय, विभिन्न संघसंस्थाहरुको प्रतिवेदन, जिबिसको रेर्कड, स्थानिय रेडियो, उपाप रेर्कड	<ul style="list-style-type: none"> • जलवायू परिवर्त • मानव जन्य प्रकोपहरु
वतावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन (बाढी,पहिरो, भुक्षय, आगजनी)	२४३घरधुरी			
गैरकाष्ठ वन पैदावार	१६७ घरधुरी	थप २ वन नर्सरी सहित ९ सामुदायिक/कबुलियति वनहरुमा गैरकाष्ठ वन पैदावार हरुको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण भएको हुनेछ ।		

विषयगत क्षेत्र	वर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सुचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्त्याई	जेखिम पक्ष
२. सामाजिक विकासका क्षेत्र				
उद्देश्य : गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक पूर्वाधार सहितका कार्यक्रमहरुबाट लक्षित वर्गको वर्तमान सामाजिक अवस्थामा सुधार ल्याउने ।				
२.१. शिक्षा				
विद्यालय/क्याम्पस	१२ वटा	९ वटा विद्यालयहरुमा खानेपानी, शौचालयको व्यवस्था सहित बालमैत्री क्रियाकलापहरु संचालन भएका हुनेछन् ।	जि.शिक्षा का., विद्यालयहरु, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> राजनीतिक हस्तक्षेप श्रोतको पर्याप्तता
विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार/मर्मत (भवन,शौचालय, खानेपानी)	५ वटा			
साक्षरता प्रतिशत	७७.७ प्रतिशत	साक्षरता थप ७ प्रतिशतले वृद्धि भएको हुनेछ ।		
शिक्षक/शिक्षिका (प्रा.वि.,नि.मा.वि.मा.वि.,उ.मा.वि.)	३६ जना	गुणस्तरीय शिक्षाका लागि १ वटा विज्ञान प्रयोगशाला, १ पुस्तकालय र १२ वटा विद्यालयहरुमा अन्य आधारभूत सामग्रीहरुको व्यवस्था भएको हुनेछ ।		
शैक्षिक सामग्री (कम्प्यूटर, पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशाला)	-			
२.२. स्वास्थ्य				
उप स्वास्थ्य चौकी/स्वास्थ्य चौकी/प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/ल्किनिक/प्रसुतिगृह	१ स्वा.चौ. १ उपस्वा. चौ.	गाविसका ७५ प्रतिशत मानिसहरुले सर्वसूलभ तरिकाले एकिकृत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेका हुनेछन् ।	जि.स्वास्थ्य का.,संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> श्रोतको पर्याप्तता रोगको महामारी
स्वास्थ्य कर्मी (स्वास्थ्य स्वयम् सेविका, ग्रा.स्वा.का, मा.शि.स्वा.का/अहेव)	१५ जना	<ul style="list-style-type: none"> ६५ प्रतिशतले बालमृत्यू दरमा कमी आएको हुनेछ । ७५ प्रतिशत महिलाहरुले प्रजनन सेवा र शत प्रतिशत बालबालिकाहरुले सवै किसिमका खोपहरु प्राप्त गरेका हुनेछन् । 		
राष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रमहरु (भिटमिन ए, पोलियो, हेपाटाईटिस वि, खोपहरु)	नियमित	प्रजनन उमेर पुगेका महिला तथा पुरुषहरुलाई चेतनामूलक सूचनाहरु प्रभाव भई वर्तमान स्थितिमा सुधार आएको हुनेछ ।		
एच.आई.भि.एड्स				
पाठेघर खस्ने समस्या, छाउपडि	२५५ जना			
परिवार नियोजनका साधन प्रयोग				
२.३.दलित, महिला, बालबालिका,अपाङ्ग,असहाय,वृद्ध				
दलित केन्द्रित कृयाकलापहरु	१३२ घरधुरी	थप १५४ दलित घरधुरीहरुको सशक्तिकरणका साथै श्रोतहरुको पहुँचमा वृद्धि भई आय तथा सिपमूलक कृयाकलापहरुमा संलग्न भएका हुनेछन् ।	गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> राजनीतिक दवाव श्रोतको
महिला केन्द्रित कृयाकलापहरु	६५४ घरधुरी	थप २७८ घरधुरीका महिलाहरुको सशक्तिकरणका साथै श्रोतहरुको पहुँचमा वृद्धि		

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सुचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्त्याई	जेखिम पक्ष
		भई आय तथा सिपमूलक कृयाकलापहरुमा संलग्न भएका हुनेछन् ।		पर्याप्तता
बाल मैत्री कृयाकलापहरु (बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागिता)	६०० घरधुरी (२२०० जना) बालविवाह ५ जना बालश्रम ५ जना	<ul style="list-style-type: none"> ७५ प्रतिशत बालवालिकाहरुले बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्य विधि २०६८ मा उल्लेख भए अनुसारको सेवाहरु प्राप्त गरेका हुनेछन् । बाल विवाहको संख्यामा कमी आएको हुनेछ । निकृष्ट प्रकारको बाल श्रम दर घटेको हुनेछ । 		
अपाङ्ग,असहाय, वृद्ध केन्द्रित कृयाकलापहरु	३४२ जना	<ul style="list-style-type: none"> सरकारी गैरसरकारी तथा निजी संस्थाहरुको समन्वय र सहकार्यमा सामाजिक सुरक्षाका कुनै एक कृयाकलापहरु संचालन भएको हुनेछ । सरकारबाट प्राप्त हुने सुविधाहरु प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न गाविस स्तरमा रेकर्डहरु अद्यावधिक गरिएको हुनेछ । 	गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> राजनीतिक दवाव श्रोतको पर्याप्तता
द्वन्द्व पिडित केन्द्रित कृयाकलापहरु (राहात वितरण)	१५ जना			
घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु,वसाईसराई, विवाह)	८४२ जना			
२.४.सामुदायिक पूर्वाधारहरु				
सामुदायिक/गाविस भवन	-	<ul style="list-style-type: none"> गाउँ विकास समितिको आफ्नै भवन निर्माण भएको हुनेछ । रेडक्रसको आफ्नै भवन निर्माण भएको हुनेछ । १ वटा कृषि तथा वनजन्य उपज संकलन केन्द्रहरु निर्माण भई संचालनमा आएको हुनेछ । १ वटा वृद्धाश्रम केन्द्र निर्माण भई संचालनमा आएको हुनेछ । १ वटा चौतारा निर्माण भएको हुनेछ । 	गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> राजनीतिक दवाव श्रोतको पर्याप्तता
सामुदायिक रेडियो				
तालिम केन्द्रहरु	-			
वृद्धाश्रम, अपाङ्ग, असहाय पूर्णस्थापना केन्द्रहरु, पाटी, पौवा, चौतारी	३१ वटा चौतारी			
कृषि तथा गैहकृषि उपज संकलन केन्द्र				

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्त्याई	जेखिमपक्ष
३. जलश्रोत विकास र विद्युतिकरण				
उद्देश्य : स्थानीय साधन र श्रोतहरु परिचालन गरि खानेपानी तथा सरसफाई, सिंचाई, विद्युत जस्ता सेवाहरुको पहुँचमा वृद्धि गराउने ।				
३.१. जलश्रोत विकास				
सुरक्षित खानेपानी (पाइप, ढुङ्गे धारा, पंधेरा, आकाशको पानी संकलन)	८७५ घघु	११ वटा नयाँ खा.पा. यो. निर्माण भई थप १५० घरधुरीहरुले सुरक्षित खानेपानी प्राप्त गरेका हुनेछन् । पुराना ५ वटा खा. पा. यो. मर्मत भएका हुनेछन् ।	जि.खानेपानी का., गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> श्रोतको उपलब्धता ठूला योजनाहरु समयभित्र सम्पन्नको समयवाधि
सरसफाई (शौचालय निर्माण, व्यक्तिगत तथा वातावरणीय सरसफाई)	२३१ घघु	थप ५५० घरधुरीमा पक्की शौचालय निर्माण भई खुल्ला दिसामूक्त क्षेत्र घोषणा भएको हुनेछ ।		
चेतनामूलक कार्यक्रमहरु	५४० घघु			
सिंचाई (कुलो/नहर, प्लाष्टिक पोखरी)	३ योजना (२२१ घघु)	<ul style="list-style-type: none"> थप ९ वटा सिंचाई योजना निर्माण गरि २०० घरधुरीको ५०० रोपनी क्षेत्रफल सिंचित भई उत्पादनमा ३० प्रतिशतले वृद्धि भएको हुनेछ । पुराना ५ वटा सिंचाई योजना मर्मत भएका हुनेछन् । 	जि.कृ. वि. का., गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	
सिंचित क्षेत्रफल	६०७ रो.			
३.२. विद्युत				
जल विद्युत/पेट्रीक सेट		<ul style="list-style-type: none"> १ वटा लघु जल विद्युत निर्माण भई ७५ प्रतिशत घरधुरीले नियमित रुपमा विद्युत सेवा प्राप्त गरेका हुनेछन् । वायुउर्जाको सम्भाव्यता अध्ययन भएको हुनेछ । ९ वटा गोवर ग्याँस निर्माण भई ९ घरधुरीले नियमित रुपमा गोवर ग्याँस प्रयोग गरेका हुनेछन् । 	विद्युत का., गाविस, संघ संस्थाको प्रतिवेदन	
नविकरणीय उर्जा (सौर्य/वायु/गोवर ग्याँस)	५१० घघु			
३.३. सूचना एवं संचार				
टेलिफोन/इमेल/ इन्टरनेट/मोवाईल	४२० घघु	७५ प्रतिशत घरधुरीहरुको स्थानीय संचार माध्यमहरु एवं टेलिफोन/मोवाईल सेवामा पहुँच पुगेको हुनेछ ।	गाविस, नेपाल टेलिकम., संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	
रेडियो/पत्रपत्रिका	४६५ घघु			

विषयगत क्षेत्र	वर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सुचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्त्याई	जेखिमपक्ष
४. यातायात पूर्वाधार क्षेत्र				
उद्देश्य : साधन र श्रोतको परिचालन गरि स्थानीय सडक सञ्जाल निर्माण तथा विस्तार गर्दै यातायातको पहुँचमा वृद्धि गराउने ।				
४.१. सडक तथा भोपु				
सडक (पक्की, ग्रावेल, कच्ची)	वडा नं.१-९ (कच्ची)	गाविसमा रहेका ६ वटा सहायक सडकहरुको स्तर उन्नती भएको हुनेछ र ४वटा भो.पु.निर्माण भएको हुने छ ।	सडक, गाविसको प्रतिवेदन	श्रोतको उपलब्धता
भोलुङ्गे पुल, पक्की पुल, तुइन	३ वटा			
५. सु-शासन तथा अन्य				
उद्देश्य : सामाजिक समावेशीकरण, लैंगिक समानता, जवाफदेहिता तथा पारदर्शीता सहितको सु-शासन सुनिश्चित गराउने ।				
५.१. सुशासन				
विषयगत/क्षेत्रगत योजनाहरु निर्माण एवं कार्यान्वयन	भोपु लङ्गसिष्ट, क्षमता वियो, प्रोफाइल	विषयगत योजनाका प्राथमिकतामा परेका कृयाकलापहरु गाविसको वार्षिक योजनामा आई कार्यान्वयन भएका हुनेछन्।	<ul style="list-style-type: none"> गाविसको वार्षिक योजना परिषदको निर्णय अनुगमन प्रतिवेदन वैठक निर्णय सार्वजनिक लेखापरिक्षण प्रतिवेदन 	<ul style="list-style-type: none"> राजनीतिक अस्थिरता श्रोतको उपलब्धता सामाजिक सुरक्षा गाविसमा सचिवको उपस्थिति
आवधिक योजनाको नियमित अनुगमन तथा समिक्षा	छैन	हरेक कार्यक्रमहरुको सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखापरीक्षण एवं प्रभावकारी अनुगमन भएको हुनेछ ।		
सार्वजनिक सुनुवाई एवं लेखापरिक्षण	शुरुवात छ			
स्थानीय संस्थामा लक्षित समुदायको पहुँचमा वृद्धि (सामुदायिक संस्था, सञ्जाल, क्वल, उ.स.)	सिमित मात्रामा छ	दलित, महिला एवं वालवालिकाहरुको निर्णय प्रकृया र कार्यकारिणी समितिमा क्रमशः २०, २५ र १५ प्रतिशत अर्थपूर्ण सहभागिता भएको हुनेछ ।		
स्थानीय श्रोतहरुमा लक्षित समुदायको पहुँच	प्रभावकारी छैन	गाविसको अनुदान कार्य विधि २०६७ मा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार कम्तिमा ३५ प्रतिशत श्रोत लक्षित समुदायलाई विनियोजन भई प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।		
क्षमता विकास योजना	छ	क्षमता विकास योजना अन्तर्गतका ७५ प्रतिशत कृयाकलापहरु प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।		
नागरिक वडा पत्र	छैन	सेवागृहीहरुको पहुँच पुग्ने स्थानमा नागरिक वडा पत्र भएको हुनेछ ।		
५.२. अन्य				
नयां खोज, अध्ययन अनुसन्धान	छैन	गाविसको आयश्रोत वृद्धिका अवसरको खोजीका लागि सम्भाव्य क्षेत्रको अध्ययन अनुसन्धान भएको हुनेछ ।		

५. प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र र मुख्य कृष्याकलापहरु

५.१. प्राथमिकता प्राप्त विषयगत क्षेत्र र प्रमुख क्रियाकलापहरु

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक कृष्याकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	कृष्याकलापहरुको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरु
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष	
१. आर्थिक विकासका क्षेत्र					
१.१. कृषिमा आधारित					
नगदे वाली (ताजा, तरकारी, विउ, कोषेवाली, मसला वालीहरु) (क्रमशः उखु, बदाम, लसुन, अदुवा,)	४२१ घधु	१५०	१५०	१२१	कृषि का., विकासका लागि सहकार्य
नगदे वालीबाट समेटिने क्षेत्रफल	१५ हे.	५	५	५	
खाद्यान्न वाली प्रवर्द्धन (धान, गहु, मकै)	४४८ घधु	१६०	१६०	१२८	कृषि का., गाविस, विकासका लागि सहकार्य
फलफूल खेती (क्रमश अंगुर, मेवा, केरा, आँप, नास्पति)	१०० घधु	३०	३०	४०	कृषि का., गाविस
पशु/पंक्षीपालन (भेडा बाखा, बँगुर, गाईभैसी, कुखुरा)	२० घधु	६	६	८	पशु सेवा का., जिविस, गाविस
कृषि प्रसार सेवा	९३० घधु	३१०	३१०	३१०	कृषि का., गाविस, विकासका लागि सहकार्य,
स्थानीय श्रोत व्यक्ति/सामाजिक परिचालक विकास एवं परिचालन					डिआरएसपि, एफ टु एफ समिति
कृषि वन तथा वातावरण समिति गठन र क्षमता अभिवृद्धि	३ पटक	१	१	१	
कृषि तथा गैहकृषि उपजको बजार व्यवस्थापन एवं सूचनाको पहुँच	२३० जना	९०	९०	५०	कृषि का., वन का., पहाडी क्षेत्र विकास अभियान
एफ.एम.बाट बजारमूल्य प्रसारण	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
संकलन केन्द्रमा मूल्यसूचि अद्यावधिक	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
कृषि तथा गैहकृषि क्षेत्रमा कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि र उत्पादन एवं व्यवसायिक योजना निर्माण	४५२ जना	१८०	१८०	९२	पहाडी क्षेत्र विकास अभियान
नगदेवाली उत्पादन	४५६ मे.ट.	१३६	१६०	१६०	
कृषि तथा पशु पालन सामाग्रीहरुको पहुँच (मल, विउ, विषादी, औजार, औषधी)	३५० जना	१००	१५०	१००	कृषि का., पशु सेवा का., पहाडी क्षेत्र विकास अभियान
एग्रोभेट स्थापना तथा तालिम (मटोला र कुदु)	२ वटा	१	१		
गोठ सुधार, कम्पोष्ट तथा जैविक विषादी सम्बन्धी तालिम एवं अनुदान सहयोग	३३० घधु	११०	११०	११०	कृषि का., विकासका लागि सहकार्य
कृषि तथा अन्य सहकारी प्रवर्द्धन					कृषि का., पहाडी क्षेत्र विकास अभियान
• सहकारी दर्ता	१ वटा	०	१	०	
• सहकारी शिक्षा	२१० घधु	६०	७५	७५	
१.२. गैह कृषिमा आधारित सिप एवं रोजगार					
सिप विकास तालिम (आरन, गहना, जुत्ता बनाउने, इलेक्टिसियन, प्लम्बर,	१५ जना	५	५	५	घरेलु, उपाप, रोजगार कोष,

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक कृयाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	कृयाकलापहरूको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरू
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	
सिकर्मी, डकर्मी, सिलार्ईकटाई, सुधारिएको चुलो, कुक....)					स्थानीय विकास कोष
घरेलु तथा लघु उद्यम					कृषि का., वन का., हिमालययुवा क्लव
✓ वेल र कागलीको जुस बनाउने (मटेला)	१ वटा	१	०	०	गाविस, जिविस
ग्रामिण पर्यटन/पार्क/धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका मठ मन्दिरहरू संरक्षण (वडा नं. १ को वायु घट्ट)	३ वटा	१	१	१	जिविस, गाविस
वनजन्य उद्योगहरू अध्ययन	१ पटक		१		वन का., रेञ्जपोष्ट,
१.३. वन तथा वातावरण					
वन क्षेत्र विकास (सामुदायिक, कवुलियती वन) जलवायु, वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन (बाढी,पहिरो, भूक्षय, आगजनी)					वन का., पशु सेवा का., भूसंरक्षण का., रेञ्जपोष्ट, पांचतारा युवा क्लव
✓ वृक्षारोपण	८ हे.	३	३	२	
✓ भू-क्षय नियन्त्रण	५ पटक	२	१	२	
गैरकाष्ट वन पैदावार					वन का., पशु सेवा का., विकासका लागि सहकार्य
✓ नर्सरी स्थापना (बाहुनगाउँ र साली विसाउन)	२ वटा	१	१		
✓ स्थानीय श्रोत व्यक्ति परिचालन (गैरकाष्ट वन पैदावार)	२ जना		२	निरन्तर	
✓ दिगो संकलन तथा व्यवस्थापन	९ वटा	३	३	३	
२. सामाजिक विकासका क्षेत्र					
२.१. शिक्षा					
विद्यालय	९	३	३	३	शिक्षा का., गाविस, अन्य
विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार/मर्मत(भवन,शौचालय, खानेपानी) (क्रमशः श्री चर्तुमाला प्रा. वि, श्री विश्व प्रा. वि, श्री चन्द्र ज्योती प्रा. वि, श्री थपुडाँडा प्रा. वि, श्री दुर्गा नि.मा.वि, श्री ने.रा.प्रा. वि, श्री बाल प्रा. वि, श्री भगवती प्रा. वि, श्री भगवती नि.मा.वि)					
अनौपचारिक शिक्षा	६ ठाउँ	२	२	२	
शिक्षक/शिक्षिका (प्रा.वि., नि.मा.वि., मा.वि., उ.मा.वि.)	१२	४	४	४	
शैक्षिक सामग्री					
✓ पुस्तकालय (शिव शंकर उमावि)	१ वटा	१			
✓ बाल मैत्री शैक्षिक सामग्री	१२ वटा	४	४	४	
✓ विज्ञान प्रयोगशाला (शिवशंकर उमावि)	१ वटा		१		
✓ कम्प्युटर (शिव शंकर उमावि)	५ वटा	१	२	२	
२.२. स्वास्थ्य					
उ.स्वा.चौकी/स्वा.चौकी/प्रा.स्वास्थ्य केन्द्र/क्लिनिक/प्रसुतिगृह					जि.स्वास्थ्य का., रेडक्रस, गाविस
✓ प्रसुतिगृह निर्माण (महतरा गाउँ)	१ वटा	१			
✓ तालिम, गोष्ठी (बाहुनगाउँ)	१२ इभेन्ट	४	४	४	

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक कृयाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	कृयाकलापहरूको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरू
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	
स्वास्थ्य कर्मिको नियुक्ति (स्वास्थ्य स्वयम् सेविका, ग्रा.स्वा.का, मा.शि.स्वा.का/अहेव)	१ जना	१	निरन्तर	निरन्तर	
राष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रमहरूमा पहुँच (भिटाभिन ए, पोलियो, हेपाटाईटिस वि, खोपहरु)	सबै बालबालीका	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
एच.आई.भि.एड्स तथा प्रजनन शिक्षा सम्बन्धी अभिमुखिकरण (९ विद्यालयमा)	२ पटक	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	जि.स्वा.का, रेड्क्रस र पहाडी क्षेत्र विकास अभियान
पाठेघर खस्ने समस्या सम्बन्धी अभिमुखिकरण	९ पटक	३	३	३	महिला अधिकार मंच, विद्यालय,
छाउपीड सचेतना अभियान	९ पटक	३	३	३	स्वास्थ्य का.महिला विकास,
परिवार नियोजनका सूचना, अभिमुखिकरण, शिविर	३ पटक	१	१	१	गाविस, स्वास्थ्य का.
२.३.दलित, महिला, बालबालिका,अपाङ्ग,असहाय,वृद्ध					
दलित केन्द्रित कृयाकलापहरु					जिविस, गाविस, अन्य संस्थाहरु
✓ सपमूलक तालिम (मुडा बुन्ने, हेयर कटिङ्ग)	३६ पटक	१२	१२	१२	
✓ दलित सशक्तिकरण तालिम (नेतृत्व विकास)	१० पटक	३	४	३	
✓ आयआर्जन कार्यक्रममा सहयोग(बेल प्रशोधन)	१४४ घण्टा	५०	५०	५४	
महिला केन्द्रित कृयाकलापहरु					महिला तथा बालबालिका का., जिविस, गाविस
✓ सप तथा आयमूलक तालिम (ढकिया बुन्ने र सिलाई कटाई)	२७८ घण्टा	१००	१००	७८	
✓ सशक्तिकरण कार्यक्रममा सहयोग	२७८ घण्टा	१००	१००	७८	
✓ लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण तालिम	९ वटा	३ वार्ड	३ वार्ड	३ वार्ड	
✓ आयआर्जन कार्यक्रममा सहयोग (च्याउ खेति र बेल प्रशोधन)	२७८ घण्टा	७८	१००	१००	
बालबालिका केन्द्रित कृयाकलापहरु					महिला तथा बालबालिका का., शिक्षा का., जिविस, गाविस
✓ चेतनामूलक कृयाकलापहरु (जस्तै: तालिम, अन्तर्क्रिया, नीतिगत अभिमुखिकरण आदि)	७५ प्रतिशत	२५	२५	२५	
✓ बाल बचाउ कृयाकलापहरु (स्तनपान, खोप, भिटाभिन ए, सुरक्षित सुत्केरी आदि)	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ बाल संरक्षण कृयाकलापहरु (जन्म दर्ता आदि)	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ बाल विवाह	१०० प्रतिशत	३५	३५	३०	
✓ बालश्रम	७० प्रतिशत	३०	३०	२०	

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक कृयाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	कृयाकलापहरूको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरू
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	
✓ दुरव्यवहार	७० प्रतिशत	२०	३०	२०	
✓ बाल विकास कृयाकलापहरू (खेलकूद आदि)	५५ प्रतिशत	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ बाल शिक्षा	सवैलाई	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ शौचालय (क्रमशः बाहुन गाउँ, महतरा गाउँ, सालीविसाउन, विष्णेचौर, कटिगाउँ, भारतीगाउँ, भनारीगाउँ, गोसाईगाउँ, रोकायगाउँ, बटाला गाउँ, रावलगाउँ, रावतगाउँ, बेलगारा, कुष्टरा, मटेला, काकीगाउँ, बारेला, उच्चमावि, भगवति निमावि र थर्पुडाँडा)	२०	७	६	७	
✓ बाल सहभागिता कृयाकलापहरू (बाल कार्यक्रम, बाल आवाज आदि)	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ बाल क्लव, समूह गठन	९ वटा	३	३	३	
अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध केन्द्रित कृयाकलापहरू					महिला तथा बालबालिका का., जिविस, गाविस, अन्य संस्थाहरू
सामाजिक सुरक्षा भत्ता					
✓ एकल महिला	८५ जना	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ अपाङ्ग/फरक क्षमता भएका	७ जना	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ वृद्ध	३७८ जना	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
✓ सिप तथा आयमूलक सहयोगकार्यक्रम	९० जना	३०	३०	३०	
द्वन्द्व पिडित केन्द्रित कृयाकलापहरू					
✓ पुर्नस्थापना र पुर्नमिलन कृयाकलापहरू	३ पटक	१	१	१	शान्तिसमिति, गाविस
घटना दर्ता सम्बन्धी सचेतिकरण कृयाकलाप (जन्म, मृत्यु, वसाईसराई, विवाह)	३ पटक	१	१	१	गाविस, वडा नागरिक मञ्च
२.४. सामुदायिक पूर्वाधारहरू					
सामुदायिक/गाविस भवन निर्माण (बाहुनगाउँ गाविस भवन र मटेलामा रेडक्रस भवन)	२ वटा		१	१	जिविस, गाविस
सामुदायिक रेडियो	-	०	०	०	
तालिम केन्द्रहरू	-	०	०	०	
वृद्धाश्रम, अपाङ्ग, असहाय पुर्नस्थापना केन्द्रहरू, पाटी, पौवा, चौतारी (बाहुन नाउला चौतारी निर्माण, कुदुको वरपिपल चौतारामा वृद्धाश्रम केन्द्र निर्माण)	२	०	१	१	
कृषि तथा गैहकृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण	१ वटा	०	१	०	कृषि का., गाविस, केयर नेपाल, महिला विकास., एचआरडिस, एचवाइसि

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक कृयाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	कृयाकलापहरुको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरु
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष	
३. जलश्रोत विकास र विद्युतिकरण					
३.१.जलश्रोत विकास					
सुरक्षित खानेपानी योजना निर्माण (पाइप, ढुङ्गे धारा, पंधेरा) (क्रमशः पुन्मा देखि बाहुनगाउँ, छहरी देखि ७,८,९, साँधेखोला देखि सालीविसाउ, धाँरा खोला देखि सालीविसाउ, छहरी देखि कुप्तारा सम्म, लाँडलेतरा देखि रातीखोला, रोटेखोला देखि कार्कीगाउँ, नाउँला देखि आब्रासम्म, वुदेधारादेखी खोदागाँउसम्म, जुगेखोलादेखी पोखरा हुदै विष्नेचौरकम्म, वेतखोला खा.पा. योजना)	११ योजना	३	४	४	खानेपानी का., सामुदायिक खानेपानी, एचवाइसि, गाविस
✓ नयां योजनाबाट लाभान्वित घरधुरी	१५० घघु	५०	५०	५०	
खानेपानी योजना मर्मत सम्भार (क्रमशः : गाम्बुरा मटेला, मछैना देखि कामीगाउँ, नाउला इमिलेखोला, महतरागाउँ जिउलासम्म, सादेखोलादेखी वडा नं ५ र ६ सम्म)	५ योजना	१	२	२	
सरसफाई सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रमहरु (शौचालय निर्माण, व्यक्तिगत तथा वातावरणीय सरसफाई)	५५० घघु	२००	१५०	२००	खानेपानी का., एचवाइसि, गाविस, केयर नेपाल
सिंचाई योजना निर्माण (कुलो/नहर, प्लाष्टिक पोखरी) क्रमश छहरीखोला बाहुनगाउँ, सामाचौर सिं.यो. वडा नं. ५, भनारीगाउँ, सिमा महतरा गाउँ वडा नं. ५, कुदु सिं.यो.रावल गाउँ, भारतीगाउँ, कटिगाउँ, स्यालापानै टुनी छरीखोला खोरेवन सिं. यो., भुन्के सिंचाई टंकी निर्माण, वडा नं ६ छहरी प्लाष्टिक पोखरी निर्माण)	१० योजना	३	३	४	खानेपानी का., जि. कृषि का. एचआरडिसि, गाविस
✓ नयां योजनाबाट लाभान्वित	२०० घघु	६०	८०	६०	
✓ नयां योजनाबाट सिंचित क्षेत्रफल	५०० रो.	२५०	१५०	१००	
सिंचाई योजना मर्मत सम्भार (क्रमशः सालीविसाउन, मटेला, बारेला र इभरगार, वरमदेव हुदै धोरा वोहोरा सिं. यो.)	५ योजना	२	२	१	
३.२.विद्युत					
पेल्ट्रीक सेट/लघु जल विद्युत योजनाको सम्भाव्यता अध्ययन (कुदु भेरी नदिमा)	१ पटक		१		जि.वि.स, गाविस, सुन्दर नेपाल,
नविकरणीय उर्जा विस्तार (सौर्य/वायु/गोबर ग्यास) (वडा नं १ देखि ९ सम्म) बायु ऊर्जा माथि बाहुन गाउँ)	७५% ९गो.ग्यास १ वटा वायु उर्जा	२५% ३	२५% ३	२५% ३	डाँफे युवा क्लव र स्थानिय विकास कोष)
३.३.सूचना एवं संचार					
टेलिफोन/इमेल/ इन्टरनेट/मोवाईल विस्तार	७५%	२५%	२५%	२५%	नेपाल टेलिकम, एनसेल, हेलो नेपाल, मेरो

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक कृयाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	कृयाकलापहरुको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरु
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष	
रेडियो/पत्रपत्रिका					मोवाईल
✓ संचारकर्मीहरुको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	१पटक	१	०	०	जिविस, गाविस, खलङ्गा र पाइला एफ.एम.
४.यातायात पूर्वाधार क्षेत्र					
४.१.सडक तथा भोपु					
सडक नयाँ निर्माण (ग्रावेल, कच्ची) (क्रमशः मटेला कुब्रेकोट हुँदै जगतिपुर, वारेलाबाट बेलगाड, भनारीगाउँ हुँदै मध्यपहाडी सडक सम्म, सानीचौर धुल्यौरा मछैना खाली हुँदै पिपलबोट, नाउला भगवति मन्दिर , वरपिपल चौतरा कुदु सम्म, सानीचौर खोदा खोला हुँदै धूल्यौटाबाट कटिगाउँ सम्म र विष्णोचौर देखि धार्ईरा चाँ पाटा हुँदै मध्यपहाडी जोड्ने)	६ योजना	२	२	२	जिविस, डिआरएसपि, गाविस, संस्थाहरु
सडक मर्मत (बडा चौर देखि भेरी नदि जोड्ने, बाहुन गाउँ देखि पुन्मा हुँदै खलंगा जोड्ने सडक, भेरी नदि चाकपोर हुँदै साउनेपानीसम्म, वरपिपलबाट भुमेश्वर भो.पु सम्म, बेलाईनिबाट काईरेला पाखा सम्म, पिपलबोट स्यालापाँनी हुँदै पुन्मा ४ बाघखोर जोड्ने)	६ योजना	२	२	२	
भोलुङ्गे पुल (क्रमशः कुदु देखि घाटाचौर सल्याण जोड्ने, महतरा गाँउ देखि भुर जोड्ने र ईभर गार देखि पुन्मा ४ जोड्ने, विष्णोचौर भालुवेलादेखि सल्यानको वाछेखोर जोड्ने भो. पु.)	४	१	१	२	जिविस, ग.नि.को र अन्य
५.सु-शासन तथा अन्य					
५.१.सुशासन					
विषयगत/क्षेत्रगत योजनाहरु निर्माण एवं कार्यान्वयन					गाविस, प्रो पब्लिक, एचआरडिसि, एचवाईसि
✓ जलउपयोग गुरु योजना तयार	१ पटक	०	१	०	गाविस र गनिको
✓ गाविसको आवधिक योजना तयार	१ पटक	१	०	०	जिविस, गाविस र हेल्भेटास नेपाल
✓कृषि वन तथा वातावरण समितिबाट प्रकृयाहरुको कार्यान्वयन (कार्य योजना निर्माण, क्षमता अभिवृद्धि, माग संकलन, विश्लेषण, स्वीकृत, श्रोत व्यक्ति परिचालन, भुक्तानी, अनुगमन,मूल्यांकन)	गाविस भर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
आवधिक योजनाको नियमित अनुगमन तथा समिक्षा	२ पटक		१	१	गाविस, हेल्भेटास र अन्य
गाविस तहमा सार्वजनिक सुनुवाई	३ पटक	१	१	१	
गाविस तहमा सार्वजनिक समिक्षा तथा	३ पटक	१	१	१	

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक कृयाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	कृयाकलापहरूको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरू
		पहिलो वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष	
लेखापरिक्षण					
लक्षित समुदाय (महिला, दलित, बालबालिका) को स्थानीय संस्थाहरू (सामुदायिक संस्था, सञ्जाल, क्वल, उपभोक्ता समिति) पहुंच वृद्धि	२४ वटा	८	८	८	गाविस गाविस र अन्य
स्थानीय श्रोतहरूमा लक्षित समुदायको पहुंच (कम्तिमा)					
● दलित, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक, असहाय, आदिवासी जनजाती, पिछडा वर्ग	२०%	६ %	६ %	८ %	
● महिला	२५ %	८ %	९%	८ %	
● बालबालिका	१५ %	५ %	५ %	५ %	
क्षमता विकास योजनाको समिक्षा	३ पटक	१	१	१	
नागरिक वडा पत्रको स्थापना	१ वटा	१			
गाविसको आवधिक योजनाको अर्न्तगतका कार्यक्रमहरूको त्रिसर प्रकासन र सार्वजनिकिकरण	३ पटक	१	१	१	
५.२.अन्य					
नयां खोज, अध्ययन अनुसन्धान	१ पटक		१		गाविस र अन्य

५.२. जलवायु तथा वातावरण

जलवायु परिवर्तन र यसका असरहरूलाई न्यूनिकरण गर्नका लागि जगतिपुर गाउँ विकास समितिले देहायबमोजिमका कार्यनीतिहरू अवम्वन गर्ने छ ।

- मानवजन्य प्रकोपहरू न्यूनिकरण गर्न सञ्चार माध्यमबाट चेतनामूलक कृयाकलापहरू संचालन गर्ने ।
- वन विनास, भू-क्षयलाई रोकथाम गर्न वृक्षा रोपण कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा संचालन गर्ने ।
- वन संरक्षण गर्ने सम्वन्धी नीतिहरू कार्यान्वयन गर्न गराउनको लागि पहल गर्ने ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन गरि आगामी तीन वर्ष भित्र गा.वि.स.लाई खुल्ला दिसामूक्त क्षेत्र घोषणा गर्ने ।
- खानेपानीका मुहानहरू संरक्षण गर्ने कृयाकलापहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने तथा पानीका वैकल्पिक श्रोतहरू पहिचान एवं प्रयोग गर्ने ।
- वैकल्पिक उर्जाको पहुंचमा वृद्धि गर्न विशेष पहल गर्ने ।
- जैविक तथा दिगो भू-व्यवस्थापन प्रविधिमा आधारित कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्ने खालका कृयाकलापहरू संचालन गर्ने ।
- स्थानीय सडकहरू निर्माण गर्दा स्थानीय हरित सडकको अवधारणा अनुसार निर्माण गर्ने, ठूलो औजार, उपकरण र विष्फोटक पदार्थहरू प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्ने ।

५.३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण एवं बाल विकास

गाउँ विकास समितिले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण एवं बाल विकास सम्वन्धी नीतिहरूलाई व्यवहारिक कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि तपसिल बमोजिमका कार्य नीतिहरू अवलम्वन गर्ने छ ।

- लैङ्गिक समानता सम्वन्धी अभिमूखिकरण गर्ने ।
- गाविस स्तरमा लैङ्गिक वजेट र यसको लेखापरिक्षण गर्ने परिपाटीको थालनी गर्ने ।
- महिला समूहहरूलाई विकासको मूलधारमा समाहित गर्ने खालका कृयाकलापहरू संचालन गर्ने र निर्णय प्रकृत्यामा महिलाहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
- एकल महिला, असहाय, अपाङ्ग, दलित एवं पिछडा वर्गहरूको क्षमता वृद्धिका लागि नीतिगत व्यवस्थालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ।

- दलित तथा बालबालिकाहरुको निर्णय प्रकृत्यामा सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
- बाल मैत्री स्थानीय शासन कार्य विधि २०६८ लाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि गाविसमा कार्यरत संघ संस्थाहरुमा अभिमूखिकरण गर्ने, गराउने ।

६. कार्यक्रमको वित्तीय श्रोत प्रक्षेपण

गाविसको आवधिक योजनाले लक्षित गरेका कृषकलापहरु संचालनको लागि तपसिल बमोजिमको बजेट प्रक्षेपण गरिएको छ ।

विवरण	आर्थिक वर्ष र बजेट (रु.हजारमा)			जम्मा बजेट
	२०६९/०७०	२०७०/०७१	२०७१/०७२	
क) गाविसको आन्तरिक श्रोतबाट				
१. ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा कर	१५	१८	२०	५३
२. मालपोत कर	५०	५०	५०	१५०
३. सिफारिस तथा पञ्जिकरण कर	५	७	१०	२२
४. वन तथा जडिवुटी निकासी कर	१०	१५	२०	४५
५. व्यवसाय संचालन कर	५	५	५	१५
६. अन्य				
जम्मा	८५	९५	१०५	२८५
ख) गाविसको बाह्य श्रोतबाट				
अनुदान	२८००	२८००	२८००	८४००
ग) गाविसमा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुको सहयोग	१२६६२	१२६६२	१२६६२	३७९८६
कूल जम्मा	१५५४७	१५५५७	१५५६७	४६६७१

७. गाविसको आन्तरिक श्रोत/राजश्व वृद्धिका सम्भावना तथा क्षेत्रहरु :

गाविसको दिर्घकालिन सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरु हासिल गर्न गाविसको आफ्नै साधन र श्रोत अपरिहार्य हुन्छ । बाह्य श्रोत माथिको निर्भरताले गाविसले निर्वृष्ट गरेका उद्देश्यहरु पूर्ती गर्न सक्दैन । दिर्घकालिन रुपमा राजश्व वृद्धिका लागि यस गाविस भित्र निम्न सम्भावनाहरु देखिन्छ ।

- वन तथा खनिज क्षेत्रबाट हुने सम्भाव्य आम्दानीका लागि अनुसन्धान अध्ययन गर्ने ।
- भेरी नदिमा जलविहारका अवसरहरु अध्ययन गरि आम्दानीका सम्भावनाहरु एकिन गर्ने ।
- ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा करलाई व्यवस्थित गर्ने ।
- मालपोत, सिफारिस तथा पञ्जिकरण, निकासी तथा व्यवसाय करलाई तदारुपकताका साथ असुल

८. आवधिक योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

आवधिक योजनाको दस्तावेज तयार भए पश्चात यसलाई तुरुन्त कार्यान्वयनमा ल्याईने छ । यो दस्तावेजलाई गाउँ विकास समितिको एकिकृत योजना समिति र परिषदमा समेत पेश गरि अनुमोदन गरिने छ । यो दस्तावेज कार्यान्वयनको मुख्य जिम्मेवार निकाय खलङ्गा गाउँ विकास समिति नै हुने हुँदा यस गाविसमा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी एवं अन्य विकास साभेदारहरुसंग समन्वय र सहकार्य गरिने छ । आवधिक योजना कार्यान्वयन गर्दा देखा पर्ने समस्याहरु एवं विवादहरु आपसी छलफलबाट टुङ्गो लगाईने छ । हरेक वर्ष आवधिक योजनामा उल्लेखित कृषकलापहरु गाउँ विकास समितिको वार्षिक योजनामा ल्याई कार्यान्वयन गरिने छ । साथै हरेक वर्ष आवधिक एवं वार्षिक योजनाको समिक्षा समेत गरिने छ ।

८.१. लेखापरिक्षण

क) सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा एवं लेखापरिक्षण

गाउँ विकास समितिको आवधिक एवं वार्षिक कृयाकलापहरुको सूचना एवं जानकारी गाविस भित्र र यससंग सरोकार राख्ने विभिन्न संघ-संस्था, समुदायलाई सर्वसूलभ रुपमा उपलब्ध गराईने छ । यसै गरि गाविसमा वसोवास गर्ने समुदायलाई माथि उल्लेखित सूचनाहरुको पहुँच र गाविस र सेवा प्रदायकहरुबाट प्रदान गरिने सेवाको प्रभावकारिता सुनिश्चित गर्न हरेक वर्ष सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा तथा कार्यक्रमहरुको सार्वजनिक लेखापरिक्षण समेत गरिने छ ।

ख) लैङ्गिक लेखापरिक्षण

महिला र पुरुषविकको भूमिका, सम्बन्ध, स्तर, स्थान, अवसर आदिको लेखाजोखा र महिला पुरुषविकको समानता कायम गर्नको लागि तय गरिएको कार्यक्रम र वजेटको विश्लेषण गरि लैङ्गिक र सामाजिक समानताको उद्देश्यहरु के कति हासिल भएका छन् भन्ने कुराको एकिन समेत गरिने छ । यस अन्तर्गत गाविस भित्र संचालन हुने हरेक कृयाकलापहरुमा लैङ्गिक समानता सम्बन्धी कृयाकलापहरु र यससंग सम्बन्धित वजेटको लेखाजोखा र विश्लेषण समेत गरिने छ ।

८.२. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

गाउँ विकास समिति र अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुबाट गाउँ विकास समिति भित्र संचालन हुने हरेक कृयाकलापहरुलाई प्रभावकारी, पारदर्शी र जवाफदेहि तरिकाले कार्यान्वयन भए नभएको एकिन गरि राय, सल्लाह, सुझाव दिन नीतिगत व्यवस्था भए अनुसार तपसिल वमोजिमको अनुगमन तथा मूल्यांकन समिति हुनेछ । यस समितिको भूमिका एवं जिम्मेवारी गाउँ विकास समिति अनुदान संचालन कार्यविधि २०६७ को भाग ६ दफा २९ मा व्यवस्था भए अनुसार हुनेछ । यस समितिले गाउँ विकास समितिको आवधिक योजना तथा वार्षिक योजनाले लक्षित गरेका कृयाकलापहरु कार्यान्वयन भए नभएको समेत अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने छ । अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिको गठन देहाय वमोजिम हुनेछ ।

(क) गा.वि.स.को अध्यक्ष वा अध्यक्षको काम गर्न तोकिएको पदाधिकारी	- संयोजक
(ख) वडा नागरिक मञ्चबाट कम्तीमा १ जना महिला सहित २ जना	- सदस्य
(ग) गा.वि.स.ले तोकेको विषयगत इलाका/गाउँ स्तरको कार्यालयको प्रमुख १	- सदस्य
(घ) प्राविधिक कर्मचारी (उपलब्ध भएसम्म) १	- सदस्य
(ङ) गाउँ विकास समितिको सचिव वा निजले तोकेको व्यक्ति १	- सदस्य
- (गा.वि.स. सचिव र संयोजक एउटै व्यक्ति भएमा)

९. जिल्लाको आवधिक योजना, त्रिवर्षीय अन्तरिम योजना र सहश्राव्दी लक्ष्यमा योगदान

यस गाविसको आवधिक योजनाको अन्तर सम्बन्ध जिल्ला विकास समितिको आवधिक योजनासंग रहेको छ । गाविस भित्र संचालन गर्न सकिने ठूला आयोजनाहरु गाविसमा उपलब्ध हुने साधन र श्रोतले नपुग्ने हुँदा जिल्ला एवं राष्ट्रिय योजनाको रुपमा लिईएको छ । जिल्लाको आवधिक योजनाको रणनीति अनुसार एवं प्राथमिकताका क्षेत्र अनुसार नै यस गाउँ विकास समितिको आवधिक योजना तयार गरिएको छ । यस आवधिक योजनाले कृषि, वन, व्यापार र पूर्वाधारलाई विशेष जोड दिदै सु-शासनको माध्यमबाट समुन्नत गाउँ विकास गर्ने परिकल्पना गरेको छ । यसै गरि त्रिवर्षीय अन्तरिम योजना २०६८/०६९- ०७०/०७१ को सु-शासन कार्यनीति अनुसार निम्न विषय र क्षेत्रमा योगदान गर्दछ ।

- कृषि, पशु शिक्षा, स्वास्थ्य, र अन्य सेवा प्रदायक स्थानीय स्तरका संस्थाहरूसँग समन्वय गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा स्थानीय निकायको संलग्नता वढाउने ।

- सार्वजनिक सेवाको प्राप्तिलाई सुनिश्चित बनाउन सेवा प्रवाहको अनुगमनको व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउने ।
- सेवा प्रवाहको प्रक्रियालाई पारदर्शी, स्पष्ट र विधिसम्मत बनाउन सेवा प्रवाहमा कार्यविधि र योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- सबै वर्ग, क्षेत्रका महिलाहरूको सामाजिक, आर्थिक तथा राजनीतिक सशक्तिकरण गर्दै दिगो शान्ति र विकासमा लक्षित वर्गको पहुँचलाई सशक्त बनाउने जस्ता कार्यनीतिमा यस आवधिक योजनाले योगदान पुर्याउने छ ।

यस आवधिक योजनाले सहश्राद्धी लक्ष्य हासिल गर्ने क्रममा कृषि क्षेत्रलाई बढी महत्व दिएको हुँदा यसबाट स्वरोजगारमा वृद्धि गर्ने, भोकमरी घटाउने कार्यमा योगदान गर्दछ । त्यसै गरि आवधिक योजनाले समावेशी विकास, लैङ्गिक समानता र सशक्तिकरणमा जोड दिईएको छ । लैङ्गिक समता अभिवृद्धि, बाल शिक्षा, सुरक्षित मातृत्व, एच.आइ.भि.एड्स जस्ता चेतनामूलक कृयाकलापहरूलाई आवधिक योजनाले विशेष जोड दिएको छ । त्यसै गरि जलवायु परिवर्तन र यसको प्रभावलाई न्यून गर्ने कृयाकलापहरू जस्तै: वन विकास, वन संरक्षण, भू-क्षय नियन्त्रण, पानीको मुहान संरक्षण एवं मानवजन्य प्रकोप नियन्त्रण गर्ने क्रियाकलापहरू आवधिक योजनामा समावेश भएका छन् । सुरक्षित खानेपानी र सरसफाईका क्रियाकलापहरूलाई आवधिक योजनाले विशेष प्राथमिकतामा राखेको छ ।

१०. जोखिम पक्ष र त्यसको न्यूनिकरण:

आवधिक योजना कार्यान्वयनमा हुन सक्ने जोखिम र त्यसको न्यूनिकरण कार्यनीति तल उल्लेखित गरिएको छ ।

जोखिम पक्ष	न्यूनिकरणका कार्यनीति
१. नेपाल राजनैतिक रुपमा पुनर संरचना प्रकृत्यामा अगाडि बढीरहेको परिवेशमा गाउँ विकास समितिको संरचना हुने वा नहुने वा फेरबदल हुन सक्ने ।	१. वडा वा वस्ती स्तरमा पहिचान भएका आवश्यकता र अवसरहरूलाई नयाँ वन्ने संरचनाले सम्बोधन गर्न सक्ने ।
२. आवधिक योजना निर्माण गर्दा केही सरोकारवालाहरूको अनुपस्थितिले यस योजनाको कार्यान्वयनमा कमी आउन सक्ने ।	२. आवधिक योजनाको त्रोसर तयार गरि समयमै सूसुचित गर्नुका साथै सोको कार्यान्वयनका लागि नीतिगत पहल गर्ने ।
३. गाउँ विकास समितिमा सिमित मानव श्रोतको कारणले यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमनमा कमी हुन सक्ने ।	३. गाउँ विकास समितिको क्षमता विकास योजनालाई विशेष प्राथमिकता दिई कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
४. राजनीतिक दलहरूको आ-आफ्नै अनुकूलका कार्यक्रम मात्र कार्यान्वयन गर्ने परिपाटीले साधन र श्रोतको तोडमोड हुन सक्ने ।	४. राजनीतिक दलहरूको र यससंग सरोकारवाला निकायहरूको प्रतिबद्धता सुनिश्चित गराउने ।
५. गाविसमा काम गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूको श्रोत र सहयोग गर्ने प्राथमिकता क्षेत्र परिवर्तन हुन सक्ने ।	५. गाविसको आन्तरिक वृद्धि गर्नुका साथै गाविसको आवश्यकताको आधारमा लगानी गर्न पहल गर्ने ।
६. जलवायु परिवर्तन र यसको असर	६. योजना तर्जुमा गर्दा वातावरण अनुकूलनका उपायहरू अवलम्बन गर्नुका साथै असरलाई न्यूनिकरण गर्न स्थानीय स्तरमा उपलब्ध श्रोत साधनको न्यायोचित उपयोग गर्ने ।

अनुसूचि १ : गाविसमा काम गरिरहेका विकास साभेदार निकायहरुको विवरण

कार्यक्रमको क्षेत्र	कार्यक्रम गर्ने निकाय/संस्था	वार्षिक बजेट (रु.हजारमा)	स्थान/ वडा	लाभान्वित घरधुरी	मुख्य क्रियाकलापहरु	सहयोगी निकाय
१. आर्थिक विकास कृषि	जि.कृषि विकास कार्यालय	११५	१-९	९३०	विउ, मल, विरुवा वितरण र तालिम	एस.एस.एम.पि., विश्व खाद्य कार्यक्रम, उपाप
	विकासका लागि सहकार्य	२७५	१-९	४२२	दिगो भुव्यवस्थापन गोठेमल सुधार र उत्पादन, विउ वितरण, भकारो सुधार, भुईँघास, डालेघाँस वितरण	एस.एस.एम.पि. हेल्भेटास
	पहाडी क्षेत्र विकास अभियान	२००	१-९	१५०	व्यवसायिक योजना र बजारिकरण	लिङ्ग हेल्भेटास
	पाँचतारा युवा संरक्षक मञ्च	५००	१-९	१०७३	तरकारी र खाद्यान्नवाली विउ वितरण	FAO
वन	जि.वन कार्यालय	३००	१-९	४२२	वन विकास, जडिवुटी वजारिकरण	लिङ्ग हेल्भेटास,
	हिमालय युवा क्लव	६६	१-९	२५०	जडिवुटीको दिगो व्यवस्थापन र वजारिकरण	लिङ्ग हेल्भेटास
	पहाडी क्षेत्र विकास अभियान	१००	१-९	१००	क्षमता अभिवृद्धि, आयमूलक कार्यक्रम	उपाप
पशु	जि.पशु सेवा कार्यालय	२००	१-९	४३५	उन्नत गाई वितरण, नश्ल सुधार, वधसाला, डेरी र उन्नत घाँस प्रवर्द्धन	सिएलडिपि
२. सामाजिक विकास शिक्षा	जि.शिक्षा कार्यालय	१८००	१-९	४८०	बाल विकास, भौतिक पूर्वाधार, पोषण, छत्रावृत्ति	यूनिसेफ, विश्वखाद्यका.
	जि.वि.स.(डकाउ)	४००	१-९	४२०	बाल मैत्री शिक्षा	यूनिसेफ
स्वास्थ्य	जि.जनस्वास्थ्य का.	५००	१-९	५५५	खोप, पोषण, सुरक्षित मातृत्व, तालिम, चेतनामूलक कार्यहरु	यूनिसेफ
	नेपाल रेडक्रस	५०	१-९	१२	तत्काल राहात, आंखा उपचार	
	पहाडी क्षेत्र विकास अभियान	१००	१-९		प्रवासी कामदार तथा तिन्का परिवारका लागि एचआईभि एड्स रोकथाम कार्यक्रम	आम्दा नेपाल
लक्षित समुदाय	महिला विकास का.	३००	१-९	१२५	बाल संरक्षण, महिला सशक्तिकरण	यूनिसेफ
	महिला अधिकार मञ्च	१५६	१-९	१००	महिला सशक्तिकरण	केयर नेपाल
३. जलश्रोत विकास र विद्युतिकरण (खानेपानी, सिंचाई, विद्युत)	पहाडी क्षेत्र विकास अभियान	१०००	१-९	२३०	सिंचाई	लिलि हेल्भेटास
	DRCC	२०००	१-९	२२०	कृषि सडक	जि.वि.स
४. ग्रामिण यातायात पूर्वाधार						
५. सु-शासन	प्रो-पब्लिक	५०	१-९	८३०	सु-शासन, सूचना प्रवाह र क्वल प्रवर्द्धन	प्रो-पब्लिक
	पाँचतारा युवा संरक्षक मञ्च	१५०	१-९		वडा नागरिक मञ्च गठन र नागरिक सचेतनाकेन्द्र	एलजिसिडिपी
अन्य	स्थानिय विकास कोष	४५००	१-९	१६०	आयआर्जन र भौतिक पूर्वाधार	गरिवी निवारण कोष
जम्मा		१२६६२				

अनुसूची २ : गाविसको संक्षिप्त पार्श्वचित्र

गाउँ विकास क्षेत्रको तथ्यांक विश्लेषण

जिल्ला : जाजरकोट

गाउँ विकास समिति...जगतिपुर

१. जनसंख्या विवरण

गाविसको घरधुरी विवरण :

जम्मा घरधुरी सख्या: १०७३

जनसंख्या: ६०६३

विवरण	संख्या	प्रतिशत	सूचनाको श्रोत					
दलित	घरधुरी संख्या	०	गाविस पार्श्वचित्र					
	जनसंख्या	२३१६		३८.२०				
जनजाती	घरधुरी संख्या	०		गाविस पार्श्वचित्र				
	जनसंख्या	१२३			२.०२			
ब्राह्मण	घरधुरी संख्या	०			गाविस पार्श्वचित्र			
	जनसंख्या	५८६				९.६८		
क्षेत्री/ठकुरी	घरधुरी संख्या	०				गाविस पार्श्वचित्र		
	जनसंख्या	२७१३					४४.७४	
अन्य (अल्पसंख्यक)	घरधुरी संख्या	०					गाविस पार्श्वचित्र	
	जनसंख्या	३२५						५.३६
जम्मा	६०६३	१००						

उमेर समूह

विवरण	जनसंख्या	प्रतिशत	सूचनाको श्रोत
० देखि ५ उमेर समूहको	९८७	१७	गाविस पार्श्वचित्र
५ देखि १५ उमेर समूहको	१८१५	२९.९	गाविस पार्श्वचित्र
१६ देखि ६० उमेर समूहको	३०७९	५०.७८	गाविस पार्श्वचित्र
६० उमेर देखि माथी	१९०	३.१३	गाविस पार्श्वचित्र
जम्मा	६०६३	१००	

२. भू-स्वामित्व, खाद्य पर्याप्तता, आम्दानी र आम्दानीका श्रोतहरू

	जम्मा घरधुरी	भूमीहिन	५ रोपनी भन्दा कम	५ देखि १० रोपनी	१० रोपनी भन्दा वढी	सूचनाको श्रोत
घरधुरी	१०७३	२८	५१२	४३९	९४	मालपोत कार्यालय
प्रतिशत	१००	२.६१	४७.७२	४०.९१	८.७६	

विवरण	खाद्य पर्याप्तता (आफ्नो उत्पादनले खान पुग्ने)	सूचनाको श्रोत				
	१२ महिना ज्याला मजदुरी गरी खाने	३ महिना सम्म	३ देखि ६ महिना	६ देखि ९ महिना	९ महिना भन्दा वढी	जिल्ला विकास पार्श्वचित्र
घरधुरी संख्या	१९०	३४१	१९२	३३२	१८	

नगद/आय आर्जनमा संलग्न (वार्षिक)	३० हजार भन्दा कम	३० देखि ४० हजार	४० हजार भन्दा माथी	सुचनाको श्रोत
घरधुरी संख्या १०७३	५४०	४३९	९४	जि.कृ.वि.का
प्रतिशत १००	५०.३	४०.९	८.८	

विवरण	आम्दानीको श्रोत			
	आफ्नै कृषि खेतिबाट	व्यवसायमूलक सिपबाट	वैदेशिक रोजगारबाट	सुचनाको श्रोत
घरधुरी संख्या	९१६	७१	५८ भारत जाने समेत	वडा नागरिक मञ्च
प्रतिशत	८७.६५	६.८	५.५५	

३. वसोवास विवरण

टोल एवं वस्तीहरू	वडा नं	मूख्य टोल वस्तीको नाम	जम्मा घरधुरी	दलित घरधुरी	जनजाती घरधुरी	अल्पसंख्यक घरधुरी	सुचनाको श्रोत
वाहुनगाउँ,मटेला	१	वाहुनगाउँ	१३२	२०	०	०	गाविस पार्श्वचित्र
भारतीगाउँ,भनारीगाउँ	२	भनारीगाउँ	९४	३८	०	०	
कटीगाउँ	३	कटीगाउँ	१०६	१०३	०	०	
सालिविसाउ,नाउला	४	सालिविसाउ	११४	४९	१७	०	
कार्कीगाउँ,महतारागाउँ	५	महतारागाउँ	२००	६२	२	०	
रावलगाउँ,विस्नेचौर	६	रावलगाउँ	१७९	६८	०	०	
कुस्तरा,लाजे,रोकायगाउँ	७	रोकायगाउँ	८६	३२	०	०	
वटालागाउँ,सुनारगाउँ	८	वटालागाउँ	५७	१९	०	०	
रावतगाउँ,वाहुनगाउँ,गोसाईगाउँ	९	रावतगाउँ	१०५	१९	०	०	
जम्मा			१०७३	४१०	१९	०	

४. भूमिगत विवरण

	गाविसको कूल क्षेत्रफल (हे.)	कृषि योग्य जमिन (हे.)		वनजंगल (हे.)	नदीनालाले वगटेको क्षेत्र (हे.)	सुचनाको श्रोत
		पांखो वारी	खेतवारी			
हेक्टर	४५९.१५	४९.३८	४०९.७६	०	०	जिल्ला वन कार्यालय
प्रतिशत	१००	१०.७५	८९.२५	०	०	

५. विकासका क्षेत्रगत विवरण

५.१ आर्थिक विकास क्षेत्र

कृषिमा आधारित

नाम	उत्पादन(टन/वर्ष)	विषय	संकेत(सवै भन्दा महत्वपूर्ण १ नम्बर)	सुचनाको श्रोत
खाद्यन्न वाली		खाद्यन्न वाली	१	जि.कृ.वि.का.
मकै	५६३.८७	कोषेवाली	८	
धान	४०५.९	फलफूल	४	
गहु	६४९	नगदेवाली	७	
कोदो	३०९.२	पशुपालन	२	
नगदे वाली/तरकारी		जडीवुटी	५	

नाम	उत्पादन(टन/वर्ष)	विषय	संकेत(सर्वे भन्दा महत्वपूर्ण १ नम्बर)	सूचनाको श्रोत
तरकारी	३६	सिप रोजगार	३	
नगदेवाली	२२	श्रममूलक		
तेलहन वाली	२७	रोजगार	६	
		माहुरी पालन	९	
फलफूल	५२	अन्य		
सुन्तला	०		०	
आरुवोखरा	८		२	
कागती	७		३	
स्याउ	०		०	
केरा	११३.७		१	
जडीवुटी				
१. कुरीलो,संजिवनी	१२		१	
२. समयो जटामसी	५		३	
३. टिमुर,काउलो	६		२	
माहुरी पालन/मत्स्य				
महुरी पालन	०		०	
मत्स्य पालन	०		०	

गौर कृषि क्षेत्र

क्षेत्रहरु	वडा नं.	संख्या	संलग्न घरधुरी संख्या	यस क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरु	सूचनाको श्रोत
फलफूल प्रसोधन					
जैविक कृषि व्यवसाय	१ देखी ९	१५	३३०	विकासका लागि सहकार्य जाजरकोट	विकासका लागि सहकार्य जाजरकोट
कम्पोष्ट मल/गोठ सुधार	१ देखी ९	१५	३३०	विकासका लागि सहकार्य जाजरकोट	
डेरी	०	०	०	०	
हाट बजार	०	०	०	०	
सित भण्डार	०	०	०	०	
बच्चशाला	०	०	०	०	
कृषि तथा अन्य सहकारी सम्बन्धि कृषाकलाप	१-९	५	६१५	कृषि,म.त.बा.का.	कृषि,जि.सहकारी संघ
कृषि प्रशोधन उद्योगहरु	०	०	०	०	
एग्रोभेट	०	०	०	०	

पशुपालन

विवरण	वडा नं.	पशुधन भएका घरधुरी संख्या	व्यवसायिकरुपमा पशु विक्रि गर्ने घरधुरी संख्या	सूचनाको श्रोत
भेडा वाखा	१-९	८५६	०	जि.पशु का.जा
बंगुर सुगुर	२,६	८७	०	NEAT कार्यक्रम
रागां भैसी	१-९	५४१	०	जि.पशु का.जा
गाई गोरु	१-९	१००२	०	जि.पशु का.जा
कखुरा हाँस	१-९	१०३०	०	जि.पशु का.जा

प्रसार सेवामा पहुंच

विवरण	संख्या	सेवाको प्रकार	सेवा प्राप्त गरेका घरधुरी संख्या	सुचनाको श्रोत
कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र	१	समुह, सहकारी मार्फत	९७५	जि. कृ. वि. का.
पशु सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र	१	समुह, सहकारी मार्फत	९७५	
रेन्जपोष्ट	०	०	०	
स्थानीय श्रोत व्यक्तिहरु	१	समुह, सहकारी मार्फत	५१६	
सामाजिक परिचालक	१०	समुह	८७६	
स्थानीय स्तरमा कृषि प्रसार सेवाको नियमितता	छ			

स्थानीय श्रोत व्यक्ति विवरण

	तरकारी	विउ उत्पादन	जडीवुटी	पशु पालन	अनुभवी अगुवा कृषक	सामाजिक सवालका अभियानकर्ता	अन्य कृषि	सुचनाको श्रोत
महिला	६	०	०	०	२	१	०	कृषि विकास कार्यालय
दलित	६	०	०	०	१	०	०	
जनजाती	२	०	०	०	१	०	०	
अन्य	०	०	०	०		०	०	
जम्मा	१२	०	०	०	४	१	०	

गैर कृषिमा आधारित

विवरण	वडा नं.	संख्या	संलग्न घरधुरी संख्या	यस क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरु	सुचनाको श्रोत
परम्परागत सिप (आरन, सुधारिएको चुलो)	१-९	२०	२०	सुन्दर नेपाल, पहाडी क्षेत्र विकास अभियान, जा.	
घरेलु तथा लघु उद्यम	०	०	०	०	
ग्रामिण पर्यटन (ट्रेकिङ्ग)	१	१	५३६	जिविस र गाविस	
वातावरणीय प्रवर्द्धन	०	०	०		
रजिष्टर भएका साना, मझौला उद्योगहरु	०	०	०		
वनजन्य उद्योगहरु	०	०	०		
जम्मा					

वन तथा वातावरण

विवरण	संख्या	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	आवद्ध घरधुरी संख्या		१ घण्टाको दुरी भित्र वनको श्रोतमा पहुंच भएका घरधुरी संख्या	सुचनाको श्रोत
			दलित	अन्य		
कुल वन क्षेत्र	०	२३९५	४१०	६६३	५३३	गाउँ विकास योजना
वन	०	०	०	०	०	
चरिचरण	०	०	०	०	०	

राष्ट्रीय वन	०	०	०	०	०	
सामुदायिक वन	९	३४९	२०५	२०३	१०६	गाउँ विकास योजना
कवुलियती वन	०	०	०	०	०	

गैरकाष्ठ वनपैदावार

क्र.स.	मुख्य पैदावारहरु	संलग्न घरधुरी संख्या	वार्षिक आमदानी	सुचनाको श्रोत
१	कुरिलो	१०५	५५०००	जि.वन.का.
२	चुत्रो, वोक्रा	१०६	५५०००	
३	सिस्नो	१५	४००००	
४	तितेपाती	१५	४००००	

वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन

विवरण	वडा नं.	समस्या ग्रस्त वस्ती/ठाउँहरु	प्रभावित घरधुरी संख्या	सुचनाको श्रोत
भूक्षय हुने मुख्य स्थान	१-९	कुदु, सालीविसाउ	३१६	गाविस पार्श्वचित्र
वाढी पहिरो, डढेलो, आगालागी	१-९	विष्णुचौर, बाहनगाउँ	१२७	
जलवायु परिवर्तनको असर	१-९	सवै वडाहरु	१०७३	

५.२ सामाजिक विकास क्षेत्र

शिक्षा क्षेत्र

विद्यालय	वडा नं.	किसिम (निजी/सामुदायिक/सरकारी)	विद्यालय संख्या	शिक्षक संख्या	विद्यालय पुग्ने औषत समय	स्कूल जाने बालबालिका संख्या (४ देखि १६ वर्ष)	भर्ना संख्या	दलित छात्र/छात्रा संख्या	सुचनाको श्रोत
बाल विकास केन्द्र	१-९	सामुदायिक	९	९	३०	०	०	०	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
प्राथमिक	१-९	सामुदायिक	८	२५	४०मीनेट	०	१४६४	१४६४	
निम्न माध्यमिक	१,९	सामुदायिक	२	७	६०मीनेट	०	३८२	३८२	
माध्यमिक	१	सामुदायिक	१	४	६०मीनेट	०	१८५	१०५	
उच्च माध्यमिक/क्याम्पस	१	उमावि	१	०	१ घण्टा	०	०	०	

साक्षरता दर

	५ वर्ष भन्दा माथि	महिला	पुरुष	सुचनाको श्रोत
साक्षरता दर	५०८४	२५५८	२५२६	जिल्ला प्रोफाइल
प्रतिशत	१००	५०.३	४९.७	

विद्यालयको भौतिक अवस्था

विवरण	हालको अवस्था (संख्या)	प्रयोग गर्न योग्य	मरम्मत एवं सुधार गर्नु पर्ने	सुचनाको श्रोत
भवन	२७	१५	१२	समुह छलफल
फर्निचर	२५०	०	०	
पुस्तकालय	०	०	०	
शैक्षिक सामग्री	०	०	०	
विज्ञान प्रयोगशाला	०	०	०	

स्वास्थ्य क्षेत्र

विवरण	वडा नं.	संख्या	सेवाको किसिम		सेवा प्राप्त गर्ने घरधुरी संख्या	स्वास्थ्य सेवामा औषत पहुंच (समय)	स्वास्थ्य चौकीको भौतिक अवस्था	सुचनाको श्रोत
			नियमित	कहिलेकाही				
स्वास्थ्य क्षेत्रसंग सम्बन्धित जनशक्ति	१-९	१०	नियमित	०	३२४	३०मिनेट	अपुग	जि.स्वा.का
धामी/भाक्रीहरु	१-९	१५	०	कहिलेकाही	५६४	४५ मिनेट	०	
स्वास्थ्य सुविधा (प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र /हेल्थपोष्ट /सव हे.पो. / गाउँघर लिकनिक /औषधि पसल /उपकरण,प्रसुतीगृह)	१-९	२	नियमित		३२४	१ घण्टा	०	
राष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रमहरु(भिटामिन ए,जुका औषधी, पोलियो, हेपाटाइटिस वि तथा अन्य खोपहरु	१-९	३		कहिलेकाही		१घण्टा	०	
स्वास्थ्य शिक्षा/सचेतना	०	०	०	०	०	०	०	
महामारी व्यवस्थापन	०	०	०	०	०	०	०	

गाविसमा देखा परेका स्वास्थ्य समस्याहरु

विवरण		वडा नं.	प्रकोप देखिएका मुख्य वस्तीहरु	प्रभावित पार्ने वार्षिक जनसंख्या	उमेर समुह	सुचनाको श्रोत
पानी जन्य रोगहरु	भाडा पखाला	१-९	सवै वस्तिमा	८५४	५-५५	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
	आउ	१-९	सवै वस्तिमा	१३२	५-५०	
	टाइफाइड	१-९	वाहुन गाउँ, कटीगाउँ	२३०	१-११	
अन्य रोगहरु	स्वास प्रस्वास	१-९	सवै वस्तिमा	५४३	५-६०	
	एच.आई.भि. एडस	०	०	०	०	
	क्षयरोग/	१-९	सवै वस्तिमा	८	२०-६०	

विवरण		वडा नं.	प्रकोप देखिएका मुख्य वस्तीहरू	प्रभावित पार्ने वार्षिक जनसंख्या	उमेर समुह	सुचनाको श्रोत
अन्य महिलाका सवालहरू	पाठेघर खस्ने	१-९	सवै वस्तिमा	२५५	२०-६०	महिला अधिकार
	छाउपडी	१-९	सवै वस्तिमा	७६५	१५-४५	
अन्य	कुपोषण	१-९	सवै वस्तिमा	२८	१-११	मञ्च

सामुदायिक पूर्वाधार

विवरण	वडा नं.	संख्या	लाभान्वित संख्या	पूर्वाधारहरूको भौतिक अवस्था	सुचनाको श्रोत
सामुदायिक भवनहरू	०	०	०	०	
सामुदायिक रेडियो/तालिम केन्द्रहरू	०	०	०	०	
महिला तथा बालबालिका/वृद्धाश्रम, अपाङ्ग असहाय पुनस्थापना केन्द्र	०	०	०	०	
पौवा, चौतारी	१-९	३१	३०६२	ठीकै	वडानागरिक मञ्च
कृषि उपज संकलन केन्द्र	०	०	०	०	
वजार	१	१	०	०	

५.३ जलश्रोत विकास र विद्युतिकरण खानेपानी तथा सरसफाई

विवरण	संख्या	वडा नं.	लाभान्वित घरधुरी		संचलन मा रहेको / नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने / नपर्ने	मर्मत सम्भार कार्यकर्ता छ/छैन	मर्मत सम्भार कोष छ/छैन/का त	सुचनाको श्रोत
			दलित	अन्य					
खानेपानी पाइपको पानी धारा	५१८	१-९	४१	६६३	संचालन रहेको	केहीलाई मर्मत गर्नु पर्ने	छ	छ	जि.खा.पा.
ढुङ्गे धारा, पंधेरा									
इनार/	०	०	०	०	०	०	०	०	
टुवेल/	०	०	०	०	०	०	०	०	
आकाशेपानी संकलन	०	०	०	०	०	०	०	०	
सरसफाई सार्वजनिक तथा निजी शौचालय (पक्की)	३३१	१-९	५९	३००	संचालन रहेको	केहीलाई मर्मत गर्नु पर्ने			
चेतनामूलक कृयाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	

सिंचाई

विवरण	वडा नं.	निर्माण संख्या	लाभान्वित घरधुरी		सिंचित क्षेत्रफल (रो.)	सुविधा मौसम/वर्षभर	उपभोक्ता समिति संख्या	मर्मत संभार कोष	सुचनाको श्रोत
			दलित	अन्य					
कुलो/नहर	१,५	२	१०५	२२३	४१	वर्षभर	२	छ	गाविस पार्श्वचित्र
प्लाष्टिक पोखरी	४	१	५१	९३	१	वर्षभर	१	छ	जि.कृषि वि.का.
आकाशे पानी/स्पीङ्गलर	०	०	०	०	०	०	०	०	

विद्युत

विवरण	वडा नं.	क्षमता	संख्या	प्रयोग गर्ने घरधुरी		सुचनाको श्रोत
				दलित	अन्य	
जल विद्युत/पेल्टीक सेट	०	०	०	०	०	
नविकरणीय उर्जा (सौर्य, वायु)	०	०	०	०	०	
काठ, दाउरा, गुइठा, बायो ग्यास	१-९		६०६३	४१०	६६३	वडा नागरिक मञ्च
मोबाईल	१-९		३६०५	१०५	३१५	
रेडियो, पत्रपत्रिका	१-९		२११२	८४	३८१	

५.४ ग्रामीण यातायात पूर्वाधार क्षेत्र

विवरण	संख्या	कि.मी.	मुख्य सडकसम्म एकतर्फी दूरी	१ घण्टा भित्र मुख्य सडकमा पहुंच पुग्ने घरधुरी संख्या	गाविसबाट जिल्ला सदरमूकाम सम्मको दूरी (कि.मि.)	सुचनाको श्रोत
पक्की सडक	०	०	०	०	०	
ग्रावेल सडक	०	०	०	०	०	
मौसमी/कच्ची सडक		१.५	३.५मिटर	५००	४	वडा नागरिक मञ्च
भोलुङ्गे पुल	३	९०-२५६मि.	१कि.मि.	५१६	६	वडा नागरिक मञ्च
टुइन	०	०	०	०	०	
काठेपुल	०	०	०	०	०	

५.५ सुशासन तथा अन्य विवरण

गाविसमा तयार गरिएका क्षेत्रगत योजनाहरू	तयार गरिएको वर्ष	सहयोग गर्ने निकाय	योजनाको अवधि	कार्यान्वयन छ/छैन	सुचनाको श्रोत
१. गाविसको पार्श्वचित्र	२०६७	गाविस/जिविस		छ	गा.वि.स.
२. गाविसको क्षमता विकास योजना	०	०	०	०	
३. जलउपयोग गरुयोजना	०	०	०	०	
४. विद्यालय सुधार योजना	२०६७	जि.शि.का.	०६९-०७०	छ	श्रोत केन्द्र
५. गाउँ लघु उद्यम विकास योजना	०	०	०	०	
७. सडक गुरुयोजना	०	०	०	०	
८. गाविसको आवधिक/रणनीतिक योजना	०	०	०	०	

गाविसमा भएका संस्था जनशक्ति र त्यसमा पहुंच

गाविसमा भएका संस्था	संख्या	सदस्य संख्या					कार्य समितिमा				सुचनाको श्रोत
		म.	पु.	द.	जनजाती	अ.	म.	द.	जनजाती	अ.	
गैर सरकारी संस्थाहरू	१	४१	४०	२४	२५	३२	४	२	४		गाविस पार्श्वचित्र
समुह, उपभोक्ता समिति (वन, खानेपानी, सिंचाई, निर्माण)	१४	६२	९२	३५	२८	९१	६२	३५	२८		वडा उपभोक्ता समिति
व्यवस्थापन समिति (विद्यालय, स्वास्थ्य.....)	१२	३६	७२	२०	१५	८७	३६	२०	१५		विद्यालय

गाविसमा भएका संस्था	संख्या	सदस्य संख्या					कार्य समितिमा				सुचनाको श्रोत
		म.	पु.	द.	जनजाती	अ.	म.	द.	जनजाती	अ.	
वाल क्लव	१	५	६	४	५	२०	४	३	३		महिला विकास का.
पारालिगल											
सामुदायिक संस्थाहरु (वन उपभोक्ता समूह..)	९	१३५	१३५	१८०	२५	६५	१३	१५	२५		गा.वि.स.
सहकारी संस्थाहरु	५	४१	४०	२४	२५	३२	४	२	४		विकासका लागि सहकार्य
नागरिक सचेतना केन्द्र	१	९	१६	४	१०	११	०	०	०		पाँच तारा युवा संरक्षण मञ्च
वडा नागरिक मञ्च	९	८७	१०२	५४	३४	१०१	०	०	०		

दक्ष जनशक्ति

	डकर्मी/सिकर्मी	सुचिकार	जुत्ता सिलाउने	सुनार/लोहार	प्लम्बर	इलेक्ट्रीसियन	शौचालय मिस्त्री	भोलुङ्गे पुल	हस्तकला	सुचनाको श्रोत
संख्या	३	०	२	८	०	०	०	०	०	वडा नागरिक मंच
महिला	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
सक्रिय	२	०	०	०	०	०	०	०	०	
निष्क्रिय	१	०	०	०	०	०	०	०	०	

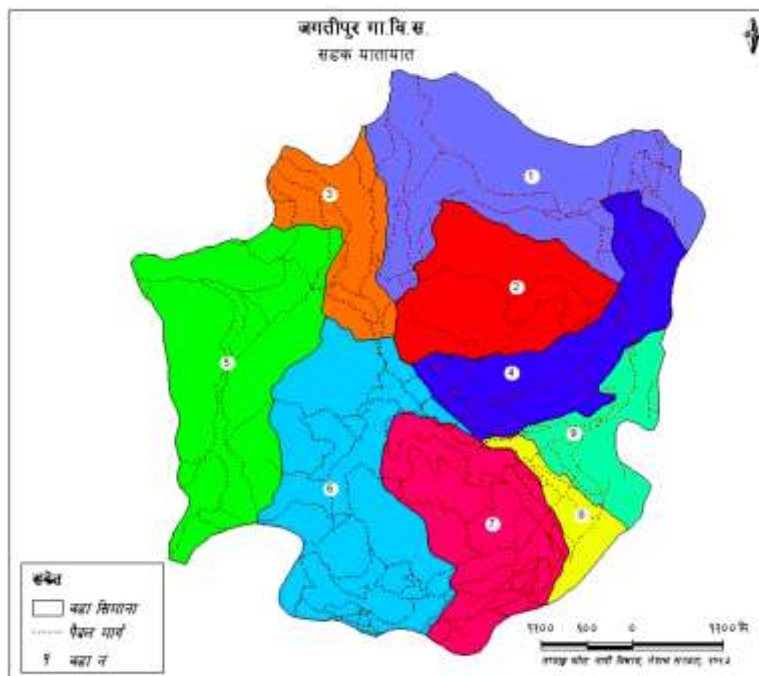
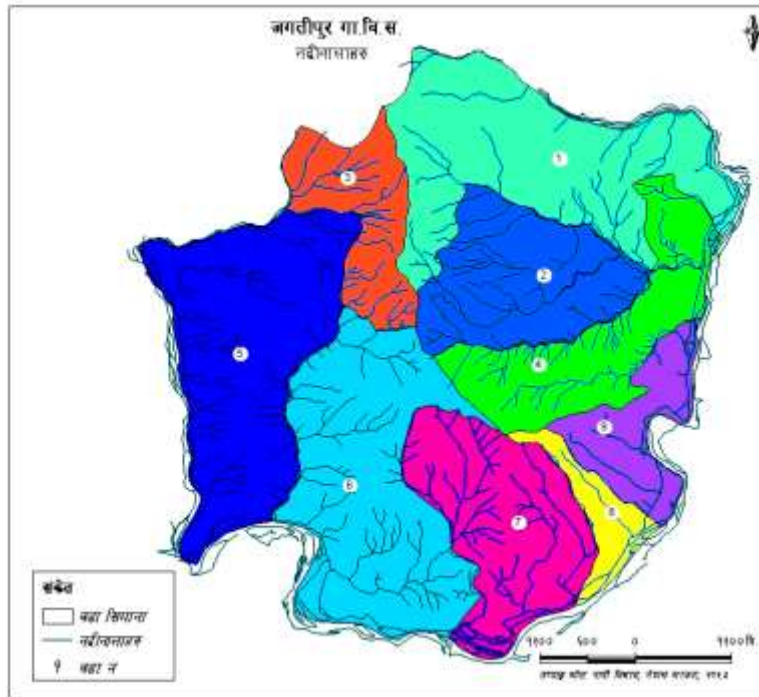
लक्षित समुदाय सहयोग

	वृद्ध	असहाय	द्वन्द्व पिडित	महिला	वालवालिका	दलित/पछाडि पारिएका वर्ग	सुचनाको श्रोत
संख्या	१	१	१	१	१	१	गाविस परिषद
वार्षिक बजेट विनियोजन	१०७६६६	१०७६६६	१०७६६६	१०७६६६	१०७६६६	१०७६६६	

लेखा परिक्षण तथा अनुगमन

विवरण	संख्या	योजनाको नाम	सुचनाको श्रोत
नियमित अनुगमन गरिएका योजनाहरु	०	०	०
सार्वजनिक सुनुवाई समिक्षा र लेखापरिक्षण गरेका योजना	१	गाविसको समष्टिगत	प्रो पब्लिक

अनुसूचि ३: गाविसको श्रोत नक्सा

अनुसूचि ४ : सहभागीहरुको उपस्थिति र प्रतिबद्धता

अनुसूचि ४ : सहभागीहरुको उपस्थिति र प्रतिबद्धता

हामी हामीने बनाएको हामी गाविसको आवधिक योजना कार्यान्वयन गर्ने सामूहिक रुपमा प्रतिबद्धता ज्ञातेर गर्दछौं । (सहभागी सबैको उपस्थिति र सहि गराउने)

क्र.स.	सहभागीको नामधर	ठेगाना	कार्यालय/विकास	पद	हस्ताक्षर
१.	जोषाबाबु जोशी	जगतपुर-१	रा.वे.पी.आ.	रा.वे.पी.आ.	<i>[Signature]</i>
२.	विष्णु प्रसाद शर्मा	---	---	---	<i>[Signature]</i>
३.	सहभागी प्रसाद शर्मा	---	नेपाली काँग्रेस	सहभागी	<i>[Signature]</i>
४.	सहभागी प्रसाद शर्मा	---	---	सहभागी	<i>[Signature]</i>
५.	सुन्दर दामा	---	के.क.पी.एम.स	प्रतिनिधि	<i>[Signature]</i>
६.	सुन्दर दामा	---	---	सहभागी	<i>[Signature]</i>
७.	सुन्दर दामा	---	रा.वे.पी.आ.	प्रतिनिधि	<i>[Signature]</i>
८.	सुन्दर दामा	---	---	प्रतिनिधि	<i>[Signature]</i>
९.	सुन्दर दामा	---	गो.वि.व.संघ	अध्यक्ष	<i>[Signature]</i>
१०.	सुन्दर दामा	---	जगतपुर	प्रतिनिधि	<i>[Signature]</i>
११.	सुन्दर दामा	---	---	प्रतिनिधि	<i>[Signature]</i>
१२.	सुन्दर दामा	---	जगतपुर	समापति	<i>[Signature]</i>
१३.	सुन्दर दामा	---	जगतपुर-१	समापति	<i>[Signature]</i>
१४.	सुन्दर दामा	---	का.सं.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
१५.	सुन्दर दामा	---	---	सहभागी	<i>[Signature]</i>
१६.	सुन्दर दामा	---	---	सहभागी	<i>[Signature]</i>
१७.	सुन्दर दामा	---	गो.वि.व.संघ	अध्यक्ष	<i>[Signature]</i>
१८.	सुन्दर दामा	---	गो.वि.व.संघ	अध्यक्ष	<i>[Signature]</i>
१९.	सुन्दर दामा	---	पालिका	अध्यक्ष	<i>[Signature]</i>
२०.	सुन्दर दामा	---	गो.वि.व.संघ	अध्यक्ष	<i>[Signature]</i>
२१.	सुन्दर दामा	---	महिला विकास	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२२.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२३.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२४.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२५.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२६.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२७.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२८.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
२९.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३०.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३१.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३२.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३३.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३४.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३५.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३६.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३७.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३८.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
३९.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>
४०.	सुन्दर दामा	---	स.प.संघ	सहभागी	<i>[Signature]</i>

अनुसूचि ५ : गा.वि.स.को संगठन संरचना र संस्थागत सम्बन्ध

